

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 713

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 16 august 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 223 din 17 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) și ale art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 154/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2013	2–5
Decizia nr. 329 din 10 mai 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite	5–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
166. — Ordin al președintelui Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză privind stabilirea criteriilor pentru încadrarea ca „produs cultural” a proiectelor care pot beneficia de ajutor de stat	9–11
980. — Ordin al ministrului sănătății privind abrogarea Ordinului ministrului sănătății nr. 1.810/2006 referitor la introducerea în România și menținerea în circuitul terapeutic a medicamentelor fabricate înainte de aprobarea de către Agenția Națională a Medicamentului a transferului unei autorizații de punere pe piață	11
985. — Ordin al ministrului sănătății pentru modificarea și completarea Normelor privind autorizarea unităților de distribuție angro de medicamente de uz uman, certificarea de bună practică de distribuție și înregistrarea brokerilor de medicamente de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 131/2016	12
4.143. — Ordin al ministrului educației naționale privind acordarea acreditării pentru nivelul de învățământ „postliceal”, domeniul „industrie alimentară”, calificările profesionale „tehnician controlul calității produselor agroalimentare”, „tehnician pentru panificație și produse făinoase” din cadrul unității de învățământ preuniversitar de stat Colegiul „Brad Segal” din municipiul Tulcea	13
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
3. — Regulament privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată	14–32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 223**

din 17 aprilie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) și ale art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 154/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2013

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) și ale art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, excepție ridicată de Societatea DEFI România — S.R.L., cu sediul în București, în Dosarul nr. 6.418/271/2016 al Judecătoriei Oradea — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.874D/2016.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 27 martie 2018, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan Sorin Daniel Chiriaz, și a reprezentantului autorului excepției, avocat Alexandru Ion Grigoriu, cu delegație depusă la dosarul cauzei, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările ulterioare, a amânat pronunțarea asupra cauzei la data de 17 aprilie 2018, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 19 septembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 6.418/271/2016, **Judecătoria Oradea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) și ale art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate.** Excepția a fost ridicată de Societatea DEFI România — S. R. L., cu sediul în București, într-o cauză având ca obiect plângerea formulată împotriva procesului-verbal de contravenție prin care autoarea a fost sancționată contravențional întrucât s-a constatat amplasarea de mijloace de publicitate fără aviz de publicitate temporară, cu acoperirea suprafețelor vitrate ale unui imobil.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că, din modul de formulare a art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013, care impune o dată-limită până la care mijloacele de publicitate autorizate conform dispozițiilor legale precedente pot fi menținute, rezultă că noile norme se aplică retroactiv actelor și/sau faptelor juridice născute în mod valabil și în conformitate cu prevederile legale vechi, determinând o încălcare a principiilor neretroactivității legii, securității juridice și încrederii legitime consacrate, deopotrivă, la nivel constituțional și convențional.

5. Autoarea excepției apreciază că aplicarea legii noi raportului juridic guvernat de legea veche, care are la bază o autorizație de construire emisă de autoritatea competentă și un contract încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente, în temeiul căruia părțile au înțeles să își asume drepturi și obligații, conduce inevitabil la desființarea atât a autorizației de construire, cât și a contractului, cu consecințe negative asupra stabilității activității economice desfășurate în mod legal.

6. Se arată că, deși sintagma „*dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2012*” a fost sancționată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013 reia aceeași formulare și, implicit, aceeași esență, modificând doar limita temporală, astfel încât criticile de neconstituționalitate reținute de instanța de contencios constituțional subzistă, întrucât nu data de 1 ianuarie 2012 a fost considerată neconstituțională, ci limitarea în timp a producerii efectelor juridice determinate de existența unor raporturi juridice valabile, prin desființarea acestora.

7. Cu privire la critica de neconstituționalitate a art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013, raportată la art. 44 din Constituție, autoarea consideră că aplicarea noilor dispoziții legale încalcă dreptul de proprietate asupra unui bun în sensul îngădirii dreptului titularului de a folosi și dispune de mijloacele de publicitate autorizate în scopul obținerii unor beneficii economice.

8. În continuare, autoarea excepției apreciază că art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013, prin raportare la art. 56 alin. (2) și (4) din aceeași lege, contravine art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece instituie un tratament juridic diferențiat pentru aceeași categorie de subiecte de drept aflate în situații analoage, respectiv aflate în raporturi juridice având ca obiect amplasarea de mijloace de publicitate autorizate pe amplasamente autorizate în baza unor contracte valabile încheiate, anterior intrării în vigoare a legii noi.

9. Autoarea excepției susține că art. 15 alin. (2) din Legea nr. 185/2013 creează un cadru discriminatoriu pentru proprietarii de imobile, întrucât mesh-ul este singurul mijloc publicitar care poate fi amplasat pe suprafețele fațadelor cu ferestre ale imobilelor. Astfel, vor putea instala reclame numai proprietarii care dețin imobile care au fațade fără ferestre, suficient de largi pentru a se monta reclame pe acestea, în timp ce proprietarii din celelalte imobile nu vor mai putea monta reclame pe fațadele acestora, fiind astfel defavorizați față de prima categorie de proprietari.

10. Se apreciază că dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 185/2013 îngădesc dreptul de proprietate privată al proprietarilor imobilelor respective, întrucât impun o limitare a dreptului de folosință al proprietarilor clădirilor cu suprafețe vitrate, drept de folosință ce reprezintă un atribut al dreptului de proprietate.

11. De asemenea, se menționează faptul că măsura interzicerii amplasării de reclame publicitare pe suprafețele vitrate ale clădirilor este contrară prevederilor constituționale ale art. 45 și art. 135 privind libertatea economică și economia și

totodată nu respectă exigențele constituționale ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

12. În final, autoarea excepției susține că dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 185/2013 nu sunt în concordanță cu interesul public și au ca efect încetarea raporturilor contractuale dintre societățile de publicitate care au amplasat suporturile publicitare tip mesh și asociațiile de proprietari din imobilele respective, asociațiile fiind lipsite de venituri importante pe care le aveau asigurate din aceste contracte.

13. **Judecătoria Oradea — Secția civilă**, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

14. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate, prin raportare la art. 16, art. 44, art. 45 și art. 53 din Constituție, este neîntemeiată, iar în raport cu art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală, Curtea urmează să se pronunțe. Astfel, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 56 alin. (1), prin raportare la principiul neretroactivității, invocă considerentele Deciziei nr. 26 din 18 ianuarie 2012, prin care Curtea a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2012*” cuprinsă în art. 56 alin. (1) din Legea privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate este neconstituțională. Referitor la art. 15 alin. (2) din Legea nr. 185/2013, se susține că interdicția reglementată de textul de lege criticat reprezintă o opțiune a legiuitorului, justificată de anumite considerente explicate la momentul legiferării.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile avocatului prezent, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost precizat în încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 15 alin. (2) și ale art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 405 din 5 iulie 2013, cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins:

— Art. 15 alin. (2): „*Se interzice acoperirea cu orice mijloc de publicitate a suprafețelor vitrate ale clădirilor.*”;

— Art. 56 alin. (1): „*Mijloacele de publicitate autorizate până la data intrării în vigoare a prezentei legi pot fi menținute pe amplasamentele autorizate până la data expirării contractelor de publicitate în curs, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2014.*”

19. Curtea reține că, prin dispozițiile articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 793 din 17 decembrie 2013, termenul prevăzut la alin. (1) al art. 56 din Legea nr. 185/2013 s-a prorogată până la data de 1 octombrie 2015, textul stabilind că „*Termenul prevăzut la alin. (1) al art. 56 din Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 405 din 5 iulie 2013, se prorogă până la data de 1 octombrie 2015*”.

20. Curtea observă că, ulterior sesizării sale, art. 56 din Legea nr. 185/2013 a fost abrogat, prin art. I pct. 52 din Legea nr. 154/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 3 iulie 2017.

21. Prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea a stabilit că sintagma „*in vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

22. Astfel, deși nu mai sunt în vigoare, dispozițiile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013, în forma în vigoare la data încheierii procesului-verbal de contravenție, își produc în continuare efectele juridice în cauză și vor fi supuse controlului de constituționalitate. Prin urmare, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 15 alin. (2) și ale art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 154/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2013.

23. În opinia autoarei excepției, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse în art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 135 privind economia.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 365 din 14 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 3 august 2015, paragraful 12, a statuat că „scopul Legii nr. 185/2013 este acela de a asigura condițiile pentru un cadru construit coerent, armonios, sigur și sănătos, pentru protecția valorilor mediului natural și antropici, pentru preservarea calității peisajului și a cerințelor privind asigurarea calității în construcții”. De asemenea, prin aceeași decizie, potrivit art. 3 lit. j) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 185/2013, Curtea a reținut că mijloacele de publicitate reprezintă ansamblul de elemente constructive folosite în scopul prezentării unei activități comerciale, industriale, artizanale sau liber-profesioniste ori a unui eveniment și că publicitatea este permisă atât pe domeniul public sau privat al statului și al unității administrativ-teritoriale, cât și pe proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice, cu respectarea prevederilor legale în vigoare (paragraf 15).

25. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 15 alin. (2) din Legea nr. 185/2013, raportată la prevederile constituționale ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, prin Decizia nr. 365 din 14 mai 2015, precitată, paragrafele 16—20, Curtea a statuat că normele constituționale, în deplin acord cu cele ale art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, permit posibilitatea instituirii unor limite legale de exercitare a dreptului de proprietate, pentru protejarea unor interese publice: în interes economic general sau fiscal, în interes edilitar, în interes de salubritate și sănătate publică, în interes social, cultural istoric, urbanistic și arhitectural, în interesul siguranței și apărării naționale etc., cu condiția ca aceste limitări legale să nu atingă însăși substanța dreptului de proprietate. Ca atare, Curtea nu a putut reține critica potrivit căreia art. 15 alin. (2) din Legea nr. 185/2013 încalcă dreptul de proprietate privată, având în vedere că reglementarea supusă controlului de constituționalitate se circumscrie scopului legii, astfel cum acesta este enunțat în art. 1. Jurisprudența constantă a Curții Constituționale a statuat că legiuitorul este competent să

stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel limitări rezonabile în valorificarea acestuia ca drept subiectiv garantat. În consecință, Curtea a constatat că, prin reglementarea criticată, legiuitorul nu a făcut decât să dea expresie acestor imperative, în limitele și potrivit competenței sale constituționale, textul de lege criticat nefiind în contradicție cu prevederile art. 44 din Legea fundamentală.

26. Cu privire la susținerea potrivit căreia art. 15 alin. (2) din Legea nr. 185/2013 creează un cadru discriminatoriu pentru proprietarii de imobile, întrucât vor putea instala reclame numai proprietarii care dețin imobile care au fațade fără ferestre, suficient de largi pentru a se monta reclame pe acestea, în timp ce proprietarii din celelalte imobile nu vor mai putea monta reclame pe fațadele acestora, fiind astfel defavorizați față de prima categorie de proprietari, aceasta nu își găsește temei. Conform jurisprudenței constante a Curții Constituționale, încălcarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite. Aplicând aceste considerente de principiu în prezenta cauză, se constată că principiul egalității în drepturi nu a fost încălcat, având în vedere că dispozițiile de lege potrivit cărora se interzice acoperirea cu orice mijloc de publicitate a suprafețelor vitrate ale clădirilor se aplică tuturor destinatarilor săi, fără ca între aceștia să existe privilegii sau discriminări.

27. În continuare, Curtea constată că nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia măsura interzicerii amplasării de reclame publicitare pe suprafețele vitrate ale clădirilor este contrară prevederilor constituționale ale art. 45 și art. 135 privind libertatea economică și economia.

28. Potrivit jurisprudenței Curții, principiul libertății economice, garantat la nivel constituțional în anul 2003, odată cu revizuirea Constituției, constituie, împreună cu libera inițiativă, fundamentul economiei de piață, având un conținut normativ complex, care privește atât începerea unei activități economice, cât și desfășurarea acesteia într-un mediu concurențial nedistorsionat de bariere legale discriminatorii și practici anticoncurențiale, abuzive sau neloiale. În considerarea specificului economiei de piață, rolul statului este limitat la crearea cadrului general, economic, social și politic, necesar pentru derularea activității operatorilor economici, ceea ce implică adoptarea unor reglementări restrictive, dar în limitele impuse de asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor, reglementări care nu pot afecta substanța drepturilor. Accesul liber la o activitate economică nu exclude, ci, dimpotrivă, implică stabilirea unor limite de exercitare a libertății economice, prin interzicerea faptelor ilicite, prejudiciabile pentru societate sau pentru alte persoane. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 768 din 18 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 4 martie 2015, și Decizia nr. 214 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 18 iulie 2017. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 45 din Constituție, atât accesul liber al persoanei la o activitate economică, cât și exercitarea acestuia se desfășoară „în condițiile legii”, așa cum a reținut Curtea în jurisprudența sa. Ca atare, libertatea economică nu apare ca un drept absolut al persoanei, ci este condiționată de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale. Altfel spus, libertatea economică nu se poate manifesta decât în limitele impuse de asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor. Prin urmare, măsura interzicerii amplasării de reclame publicitare pe suprafețele vitrate ale clădirilor asigură protejarea interesului general și condițiile pentru un cadru construit coerent, armonios, sigur și

sănătos, pentru protecția valorilor mediului natural și antropic, pentru prezervarea calității peisajului și a cerințelor privind asigurarea calității în construcții.

29. Cu privire la critica de neconstituționalitate a art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013, Curtea reține că, în esență, aceasta vizează încălcarea prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2). Astfel, autoarea susține că din modul de formulare a art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013, care impune o dată-limită până la care mijloacele de publicitate autorizate, conform dispozițiilor legale precedente, pot fi menținute pe amplasamentele autorizate, rezultă că noile norme se aplică retroactiv actelor și/sau faptelor juridice născute în mod valabil și în conformitate cu prevederile legale aplicabile sub imperiul legii vechi, determinând o încălcare a principiilor neretroactivității legii, securității juridice și încrederii legitime consacrate, deopotrivă, la nivel constituțional și convențional.

30. Față de această susținere, Curtea reține că, prin Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2), art. 49 alin. (2), art. 54 și art. 56 din Legea privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012, a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2012*” cuprinsă în art. 56 alin. (1) din Legea privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate este neconstituțională. Astfel, Curtea a reținut că „impunerea de reguli și obligații noi în sarcina operatorilor de publicitate nu reprezintă în sine o încălcare a prevederilor constituționale. Cu toate acestea, impunerea de reguli și obligații noi fără reglementarea unui termen adecvat care să permită subiectului de drept să răspundă noilor cerințe legislative reprezintă o încălcare a exigențelor constituționale sub aspectul principiului securității juridice și a principiului încrederii legitime care impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice și stabilitatea regulilor instituite prin acestea”.

31. Curtea observă că, după pronunțarea Deciziei nr. 26 din 18 ianuarie 2012 în cadrul controlului *a priori*, art. 56 din legea privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate a fost completat cu un nou alineat în sensul că: (2) *Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), pot fi menținute pe amplasamentele autorizate, până la data expirării contractelor de publicitate în curs, acele mijloace de publicitate care respectă prevederile prezentei legi, iar prin amplasament și caracteristici se încadrează în categoria de mijloace de publicitate admise de regulamentul local de publicitate. Confirmarea îndeplinirii tuturor condițiilor menționate se realizează de către autoritățile administrației publice locale.*

32. Astfel, după admiterea obiecției de neconstituționalitate și constatarea ca neconstituțională a sintagmei „*dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2012*” din cuprinsul art. 56 alin. (1) din legea privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, legiuitorul a stabilit un nou termen pentru expirarea contractelor de publicitate în curs, la data de 1 ianuarie 2014, termen prorogat ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2013, la 1 octombrie 2015.

33. Așadar, prin dispoziția de lege criticată, legiuitorul a reglementat un termen adecvat, stabilit inițial la data de 1 ianuarie 2014 și prorogat ulterior la 1 octombrie 2015, în care subiectul de drept să răspundă noilor cerințe legislative. Ca atare, critica de neconstituționalitate a art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 154/2017, este neîntemeiată.

34. În final, Curtea constată că susținerile privind încălcarea prevederilor art. 53 din Constituție nu subzistă, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, norma constituțională invocată nu are aplicabilitate în cauza de față.

35. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

D E C I D E:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea DEFI România — S.R.L., cu sediul în București, în Dosarul nr. 6.418/271/2016 al Judecătorei Oradea — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 15 alin. (2) și ale art. 56 alin. (1) din Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 154/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2013, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Oradea — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 aprilie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 329

din 10 mai 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. din București în Dosarul nr. 11.867/281/2017 al Judecătorei Ploiești — Secția civilă. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 23D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost în mod legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 39D/2018 și nr. 418D/2018, având ca obiect excepții de neconstituționalitate privind dispoziții ale Legii nr. 77/2016, excepții ridicate de Societatea Improvement Credit Collection — S.R.L. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 10.074/311/2016 al Judecătorei Slatina și de Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. din București în Dosarul nr. 24.679/301/2017 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost în mod legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 39D/2018 și nr. 418D/2018 la

Dosarul nr. 23D/2018. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 39D/2018 și nr. 418D/2018 la Dosarul nr. 23D/2018, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, în special Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, prin care s-au stabilit, în mod clar, limitele în care Legea nr. 77/2016 este constituțională, și pune concluzii de respingere, ca nefondate, a excepțiilor de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 21 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 11.867/281/2017, **Judecătoria Ploiești — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației referitoare la îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de Legea nr. 77/2016.

8. Prin Încheierea din 21 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 10.074/311/2016, **Judecătoria Slatina a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016**, excepție ridicată de Improvement Credit Collection — S.R.L. din Cluj-Napoca într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni formulate, în temeiul Legii nr. 77/2016, de către consumatori.

9. Prin Încheierea din 12 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 24.679/301/2017, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 8 alin. (5) și**

art. 10 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației referitoare la îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de Legea nr. 77/2016.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarele acesteia arată că prevederile art. 1 alin. (3) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 încalcă exigențele referitoare la **accesibilitatea, previzibilitatea și securitatea legii**, întrucât legiuitorul intervine în contractele de credit asupra cărora părțile au căzut de acord, modificând funcția esențială a bunului imobil din garanție împotriva riscului de neplată în mijloc de plată cu efect liberatoriu, înlătură efectele fideiului legal constituite și exclude orice analiză asupra posibilității efective de a putea restitui din veniturile personale prezente ori viitoare sumele efectiv împrumutate. Legiuitorul român nu a înțeles să dea posibilitatea creditorului din contractele în vigoare să își manifeste acordul pentru modalitatea de stingere alternativă, la fel cum nu a înțeles să dea părților care doresc să încheie noi contracte posibilitatea să aleagă între a insera în contract alternativa dării în plată și a nu o insera.

11. Potrivit autoarelor excepției, rigorile constituționale impun ca posibilitatea modificării normelor juridice să fie limitată, respectiv, dacă aceasta este necesară, să intervină gradual, astfel încât să se asigure coerența și climatul de securitate necesar dezvoltării unor relații economice normale, inclusiv în relația consumator-profesionist.

12. Prevederile art. 8 alin. (5) și ale art. 10 din Legea nr. 77/2016 încalcă **art. 15 alin. (2) din Constituție**, deoarece se aplică și contractelor aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, precum și în cazul acelor contracte în privința cărora s-a finalizat o executare silită prin adjudecarea bunului de către un terț.

13. De asemenea, se mai arată că prevederile art. 10 din Legea nr. 77/2016 încalcă dispozițiile **art. 44 și art. 135 din Constituție**, întrucât impun stingerea discreționară a dreptului de creanță al creditorului constând în dreptul de a putea solicita restituirea sumelor împrumutate fără existența unei contraprestații echivalente valoric. Astfel, prin efectul liberatoriu constând în ștergerea creanței reziduale a băncii formate din diferența dintre soldul creditului la momentul plății și valoarea imobilului, dreptul de proprietate al băncii asupra acestei creanțe este afectat iremediabil prin dispariția sa.

14. Prevederile art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 încalcă dispozițiile art. 44 alin. (1)–(3) și art. 136 alin. (5) din Constituție, prin faptul că banca este privată în mod forțat de bunurile proprii. Astfel, dreptul său de proprietate asupra creanței și a accesoriilor sale este stins, fără acordul titularului său, prin simpla cerere a debitorului care înțelege să invoce Legea nr. 77/2016.

15. Autoarele excepțiilor de neconstituționalitate mai arată că se încalcă prevederile art. 47 din Constituție referitoare la nivelul de trai. Se susține că nu se pot dispune măsuri de protecție socială prin intervenția legislativă forțată în cadrul unor raporturi contractuale între persoane de drept privat și prin încălcarea și restrângerea dreptului de proprietate al unei instituții de credit care desfășoară, în mod legal, activități comerciale în scopul obținerii de profituri. Dacă statul dorește să sprijine în vreun fel debitorii care nu mai dispun de mijloacele necesare rambursării creditelor pe care le-au contractat, poate să adopte măsuri de asistență și protecție, alocând, în acest sens, fonduri de la bugetul statului.

16. Prevederile art. 53 din Constituție sunt încălcate, întrucât dispozițiile art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 anulează, în fapt, toate garanțiile constituite în favoarea băncii de către debitor/terțul garant, altele decât cea reală imobiliară, garanții constituite în mod legal în favoarea sa și avute în vedere la data acordării creditului.

17. Se mai arată că prevederile art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 încalcă prevederile art. 135 din Constituție

referitoare la economie. În acest context, autoarele apreciază că îi revine Curții Constituționale, în mod primordial, rolul de a verifica conformitatea prevederilor cuprinse într-o lege cu principiile economiei de piață.

18. Prevederile art. 1 alin. (3) și ale art. 10 din Legea nr. 77/2016 instituie o imixtiune injustă și inechitabilă în raportul contractual și încalcă principiul **proporționalității** prevăzut de art. 53 din Constituție, întrucât nu au fost adoptate în urmărirea unui scop legitim și nu sunt necesare.

19. **Judecătoria Ploiești — Secția civilă** opinează în sensul celor reținute de către Curtea Constituțională în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, apreciind că textele contestate nu contravin niciuneia dintre normele constituționale invocate în susținerea excepției, mai puțin dispozițiile art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016.

20. **Judecătoria Slatina** arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

21. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

22. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

23. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătoria-raportori, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 3, art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016, care au următorul conținut:

— Art. 1 alin. (3): „*Dispozițiile prezentei legi se aplică și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori.*”;

— Art. 3: „*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datorile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.*”;

Art. 8 alin. (5): „*Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datorii izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului.*”;

— Art. 10: „*(1) La momentul încheierii contractului translativ de proprietate, respectiv de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, potrivit prevederilor art. 8 sau, după caz, ale art. 9, va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare.*

(2) De dispozițiile prezentului articol beneficiază și codebitorul sau fideiusorul care a garantat obligația debitorului principal.”

26. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) privind accesibilitatea, previzibilitatea și securitatea legii, art. 15 alin. (2) care prevede principiul neretroactivității, art. 44 alin. (1)—(3) referitor la dreptul de proprietate privată, art. 47 referitor la nivelul de trai, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți, art. 135 privind economia și art. 136 alin. (5) privind proprietatea privată.

27. Examinând excepția de neconstituționalitate, având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căreia „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor [...] privind neconstituționalitatea [...] unei dispoziții dintr-o lege [...] care are legătură cu soluționarea cauzei[...]*”, precum și ale art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căreia „*Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”, Curtea va verifica, mai întâi, îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate.

28. Curtea reține, referitor la situația de fapt din cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești care au sesizat-o, că încheierea contractelor de credit între autoarele excepției de neconstituționalitate și consumatori a fost realizată înaintea intrării în vigoare a noului Cod civil, respectiv 1 octombrie 2011. Autoarele excepției au invocat neconstituționalitatea art. 3 din Legea nr. 77/2016, fără să se raporteze, în mod distinct, așa cum a procedat Curtea în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, la cele două ipoteze ale acestuia, respectiv ipoteza care vizează aplicabilitatea noului Cod civil [„*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare*”] și ipoteza care vizează aplicabilitatea vechiului Cod civil. În aceste condiții, **excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă.**

29. În continuare, din perspectiva prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se observă că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, Curtea a reținut că dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016, sunt constituționale numai în măsura în care instanța judecătorească are posibilitatea și obligația de a verifica îndeplinirea condițiilor impreviziunii pentru fiecare contract de credit în parte.

30. Având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, faptul că, prin decizia anterioară, Curtea a constatat că prevederile menționate în prealabil sunt constituționale numai în măsura în care instanța judecătorească, în condițiile manifestării opoziției creditorului, poate și trebuie să facă aplicarea teoriei impreviziunii la contractele în derulare, precum și faptul că decizia precitată a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, anterior datei la care a fost sesizată Curtea Constituțională în dosarele conexe în prezenta cauză, **excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 teza a doua din Legea nr. 77/2016 va fi respinsă ca inadmisibilă.**

31. În continuare, Curtea va examina, din perspectiva jurisprudenței sale anterioare în materie, pretinsa contrarietate dintre principiile și dispozițiile constituționale invocate în susținerea prezentei excepții de neconstituționalitate, respectiv art. 1 alin. (5) privind accesibilitatea, previzibilitatea și securitatea legii, art. 15 alin. (2) care prevede principiul neretroactivității legii, art. 44 referitor la dreptul de proprietate privată, art. 47 referitor la nivelul de trai, în art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți, art. 135 privind economia și art. 136 alin. (5) privind proprietatea privată, pe de o parte, și celelalte dispoziții ale Legii nr. 77/2016 criticate, respectiv ale art. 1 alin. (3), art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016, pe de altă parte.

32. În ceea ce privește criticile formulate din perspectiva respectării exigențelor impuse de **art. 1 alin. (5) din Constituție** și a principiilor subsumate acestuia de către autoarea excepției,

respectiv ale **accesibilității, previzibilității și securității legii**, Curtea reiterează paragrafele 109—111 ale Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, în care a reținut, în esență, că aspectele invocate în legătură cu art. 1 alin. (5) din Constituție vizează, mai degrabă, chestiuni care țin de interpretarea sau aplicarea legii de către instanța judecătorească sau se referă la corelarea dintre prevederi legale din acte normative diferite.

33. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea **art. 15 alin. (2)** din Constituție, Curtea reține că, în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, a stabilit că „Indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei impreviziunii, în temeiul art. 969 și art. 970. Având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei impreviziunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează” [paragraful 115].

34. În ceea ce privește criticile formulate din perspectiva prevederilor **art. 44** din Constituție și Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sunt aplicabile considerentele din paragraful 128 al Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016. Astfel, Curtea a reținut că în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 270 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 28 iulie 2014, paragraful 19) a statuat că, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, legiuitorul este în drept să stabilească conținutul și limitele dreptului de proprietate. De principiu, aceste limite au în vedere obiectul dreptului de proprietate și atributele acestuia și se instituie în vederea apărării intereselor sociale și economice generale sau pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale altor persoane, esențial fiind ca prin aceasta să nu fie anihilat complet dreptul de proprietate (în acest sens, a se vedea și Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993). De asemenea, Curtea a statuat, prin Decizia nr. 59 din 17 februarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 9 martie 2004, că, în temeiul art. 44 din Constituție, legiuitorul ordinar este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principală conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel niște limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat. Așadar, textul art. 44 din Constituție cuprinde expres în cadrul alin. (1) o dispoziție specială în temeiul căreia legiuitorul are competența de a stabili conținutul și limitele dreptului de proprietate, inclusiv prin introducerea unor limite vizând atributele dreptului de proprietate. În aceste condiții, Curtea a reținut că dreptul de proprietate nu este un drept absolut, ci poate fi supus anumitor limitări, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție; însă limitele dreptului de proprietate, indiferent de natura lor, nu se confundă cu însăși suprimarea dreptului de proprietate. Statul protejează dreptul de proprietate în condițiile exercitării sale cu bună-credință (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 245 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 20 iulie 2016, paragrafele 59—60). Dreptul de proprietate al instituțiilor de credit nu cunoaște nicio limitare în condițiile impreviziunii, adaptarea/încetarea contractelor neînsemnând nici măcar limitarea dreptului de proprietate.

35. Cu referire specifică la **prevederile art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016**, se impune reiterarea paragrafelor 196—199 din Decizia nr. 806 din 7 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 413 din 15 mai 2018. Astfel, Curtea a reținut că, pentru o înțelegere clară a acestui text, se impune situarea sa în contextul mai larg al art. 8 din Legea nr. 77/2016, în integralitatea lui. Alin. (1) al art. 8 din Legea nr. 77/2016 instituie un remediu judiciar de drept civil specific Legii nr. 77/2016, respectiv dreptul de a cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea

obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor. Art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 mai reglementează, deopotrivă, două aspecte cu referire la acest remediu judiciar.

36. În primul rând, acest remediu judiciar are o natură subsidiară, în sensul că se poate recurge la el numai în situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de Legea nr. 77/2016. Mai precis, în situația în care creditorul nu procedează, potrivit art. 5 alin. (2) și (4) din Legea nr. 77/2016, la încheierea actului translativ de proprietate, prin care se stinge orice datorie a debitorului, principal, dobânzi, penalități, izvorând din contractul de credit ipotecar sau/și în situația, reglementată de art. 7 alin. (6) din Legea nr. 77/2016, în care, în termen de 10 zile de la data respingerii definitive a contestației formulate potrivit art. 7 din Legea nr. 77/2016, creditorul nu se prezintă, în conformitate cu notificarea prealabilă a debitorului, la notarul public indicat în cuprinsul acesteia, în vederea semnării actului de dare în plată.

37. În al doilea rând, art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 îl indică pe titularul dreptului de a recurge la acest remediu judiciar specific, respectiv debitorul. Prevederile art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 reprezintă, la rândul lor, o clarificare a sferei titularului dreptului de a recurge la remediul judiciar specific instituit de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016. Astfel, dacă art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 nu face decât să se refere la categoria generală a debitorului, art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 se referă la o anumită categorie, specifică, de titulari ai acestui drept la acțiune, respectiv consumatorul care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat. Cu alte cuvinte, legiuitorul a specificat, în mod expres, o anumită categorie de titulari ai remediului judiciar specific instituit de art. 8 al Legii nr. 77/2016 — consumatorul care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat. În sfârșit, de asemenea în scopul clarificării sferei titularului dreptului la acțiunea instituită de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, art. 8 alin. (5) al acesteia dispune că acel consumator care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat poate formula această acțiune, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra sa.

38. Rezultă că, în soluționarea acțiunii în constatare instituite de art. 8 al Legii nr. 77/2016, deci inclusiv a celei formulate de către consumatorul care a fost supus executării silite a imobilului ipotecat, instanța judecătorească va aplica, în mod obligatoriu, teoria impreviziunii. O asemenea concluzie este, de altfel, reținută și în paragraful 123 al Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, în care Curtea a subliniat că instanța judecătorească poate aprecia cu privire la îndeplinirea condițiilor privind existența impreviziunii și în faza executării silite. În urma procesului de aplicare, inclusiv în faza executării silite, a teoriei impreviziunii, instanța judecătorească, potrivit considerentelor de la paragraful 121 al deciziei antereferte, va pronunța o hotărâre prin care va dispune fie adaptarea contractului în forma pe care o decide, fie încetarea sa.

39. Cu referire la criticile prevederilor Legii nr. 77/2016 formulate din perspectiva prevederilor **art. 135 și art. 136 alin. (5)** din Constituție, Curtea reiterează că, în Decizia nr. 35 din 19 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 10 mai 2017 (paragraful 65), a stabilit că însuși textul art. 45 din Constituție dispune că accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora sunt garantate în condițiile legii. Or dispozițiile criticate din Legea nr. 77/2016 se pot încadra în această categorie — în condițiile legii — legiuitorul constituant însuși acordându-i legiuitorului ordinar prerogativa de a stabili condițiile exercitării accesului liber al persoanei la o activitate economică, precum și pe cel al liberei inițiative. De altfel, Curtea Constituțională a stabilit în Decizia nr. 282 din 8 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 16 iulie 2014, că „principiul libertății economice nu este un drept absolut al persoanei, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor”.

40. Cu privire la criticile formulate în această excepție de neconstituționalitate din perspectiva prevederilor **art. 53** din Constituție, Curtea reține că, așa cum a făcut-o și în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 (paragraful 130), aceste prevederi nu au incidență în cauza de față.

41. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi în ceea ce privește dispozițiile art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 și cu unanimitate de voturi cu privire la celelalte dispoziții legale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. din București în Dosarul nr. 11.867/281/2017 al Judecătoriei Ploiești — Secția civilă și în Dosarul nr. 24.679/301/2017 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, precum și de Societatea Improvement Credit Collection — S.R.L. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 10.074/311/2016 al Judecătoriei Slatina.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 8 alin. (5) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de aceleași părți în aceleași dosare ale acelorași instanțe, și constată că sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Ploiești — Secția civilă, Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă și Judecătoriei Slatina și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 mai 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

COMISIA NAȚIONALĂ DE STRATEGIE ȘI PROGNOZĂ

ORDIN

privind stabilirea criteriilor pentru încadrarea ca „produs cultural” a proiectelor care pot beneficia de ajutor de stat

Având în vedere că:

— filmul cinematografic sau opera audiovizuală din categoria „produs cultural” este produsul finit al unor lucrări artistice și tehnice specifice domeniului (care au ca rezultat realizarea unor filme de ficțiune, de animație, seriale de televiziune, documentare, de orice durată și pe orice suport), prin urmare acesta este un produs cultural, industria de filme făcând parte din marea familie de industrii culturale, alături de producția audiovizuală, activitățile multimedia etc.;

— filmul, ca produs cinematografic, este un bun cultural de larg consum, deoarece vehiculează idei, valori simbolice; filmul are rolul de serviciu cultural deoarece răspunde unei idei sau nevoi de ordin cultural și se manifestă prin măsuri ce sprijină practicile culturale pe care statul, instituțiile culturale, fundațiile sau companiile private le pun la dispoziția colectivității;

— prin Hotărârea Guvernului nr. 421/2018 a fost aprobată instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice;

— art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 421/2018 prevede că pot beneficia de ajutor de stat în baza schemei proiectele care dețin calitatea de „produs cultural” și care îndeplinesc condițiile de eligibilitate aprobate de președintele Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză;

în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 421/2018 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 508 din 20 iunie 2018, și al prevederilor art. 6 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 22/2007 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză emite prezentul ordin.

Art. 1. — Criteriile pentru încadrarea ca „produs cultural” a proiectelor care pot beneficia de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice sunt cele prevăzute în cuprinsul Testului de eligibilitate din anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) Pentru a beneficia de ajutorul de stat acordat în baza schemei de ajutor de stat instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 421/2018 pentru instituirea unui ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice vor fi eligibile doar proiectele de film care obțin un punctaj de minimum 18 puncte la testul de eligibilitate.

(2) În cazul proiectelor care promovează România explicit și într-un mod proeminent, prin locațiile utilizate, acestea obțin, potrivit art. 4 alin. (1) lit. b) din Hotărârea Guvernului nr. 421/2018, un bonus suplimentar de 10% din costurile eligibile, care se adaugă la procentul de 35%, atingând astfel intensitatea maximă a ajutorului de stat de 45%. În acest scop, următoarele condiții trebuie îndeplinite cumulativ:

a) cel puțin 60% din subiectul producției se desfășoară pe teritoriul românesc, fiind în legătură cu sau localizat într-o locație/așezare/reper/element arhitectural sau cultural român. Proporția va fi măsurată prin contabilizarea numărului de pagini din scenariu care se desfășoară pe teritoriul românesc;

b) desfășurarea acțiunii sau a subiectului filmului este explicită vizual (de exemplu: plăcuțe denumire localitate, plăcuțe identificare reper sau element arhitectural) și/sau verbal (de exemplu: personajele menționează prin intermediul dialogului locațiile unde se află sau se desfășoară acțiunea). În acest scop, aplicantul va indica în materialele depuse, prin extrase de scenariu și trimiteri precise la pagini/secvențe, modul de explicitare a localizării.

Art. 3. — Nu vor fi considerate proiecte din categoria „produs cultural” pentru obținerea ajutorului de stat în baza schemei de ajutor de stat instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 421/2018:

a) proiectele de film care propagă defăimarea țării sau a națiunii, a ordinii de drept sau a principiilor constituționale, care

incită la război, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, la discriminare pe criterii etnice, religioase, de sex sau orientare sexuală, la separatism teritorial;

b) operele audiovizuale care conțin, în imagini ori în limbaj, elemente cu caracter pornografic;

c) operele audiovizuale care prejudiciază demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și dreptul acesteia la propria imagine;

d) operele audiovizuale care incită, direct sau indirect, la violență;

e) operele audiovizuale cu caracter de propagandă electorală, politică sau religioasă;

f) evenimente sportive; jocuri sau competiții;

g) talk-show-uri; programe demonstrative pentru diferite hobby-uri sau proiecte;

h) programe de lifestyle, programe libere (fără scenariu) sau de tip „reality”;

i) seriale de televiziune de tipul sitcoms;

j) seriale de televiziune de tipul telenovelă;

k) filmări pentru utilizare internă care nu sunt accesibile publicului;

l) operele audiovizuale cu caracter publicitar și/sau promoțional indiferent de lungime, suport sau mediu de exploatare;

m) opere audiovizuale pregătite ca programe de publicitate sau reclame pentru expoziții.

Art. 4. — Direcțiile de specialitate din cadrul Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză,

Ion Ghizdeanu

București, 4 iulie 2018.

Nr. 166.

Criteriile pentru încadrarea proiectelor ca „produs cultural”

TEST DE ELIGIBILITATE

Nr.	Criteriu	Puncte
A. Conținutul cultural		
1.	Subiectul/Materialul care a stat la baza scenariului filmului se bazează pe un eveniment (evenimente), parte a culturii/istoriei/mitologiei/religiilor din România sau Europa. Se acordă 1 punct dacă filmul redă un eveniment românesc sau european, respectiv dacă: a) subiectul este românesc sau european — de exemplu, filmul are la bază un eveniment cultural/istoric/mitologic/religios românesc sau european imaginar sau neimaginar, chiar dacă acesta nu se desfășoară în România sau alt stat european. Aplicații vor trebui să demonstreze modul în care filmul lor relevă un eveniment românesc sau european; b) materialul pe care se bazează realizarea filmului (carte, poveste, film, joc, scenariu original, articol) este scris de un cetățean român sau european.	1
2.	Filmul se bazează pe un personaj (real sau fictiv)/personalitate care aparține culturii/istoriei/societății/religiilor românești sau europene. Un personaj este considerat a fi un personaj românesc sau european dacă el sau ea aparțin culturii/istoriei/societății/religiilor românești sau europene. Dacă nu reiese foarte clar acest lucru, aplicații vor explica de ce respectivul personaj îndeplinește prezentul criteriu.	1
3.	Subiectul/Materialul care a stat la baza filmului se bazează pe o operă literară sau adaptată dintr-o altă disciplină artistică (muzică, pictură, operă, teatru). Aplicații vor trebui să demonstreze și să detalieze modul în care filmul lor se bazează pe o anumită operă literară sau adaptată dintr-o altă disciplină artistică.	2
4.	Versiunea finală a filmului este în una dintre limbile oficiale UE.	6
Total punctaj maxim secțiunea A — conținutul cultural		10
B. Contribuția culturală		
5.	Filmul/Subiectul filmului promovează identitatea etnoculturală românească sau europeană. Se acordă pentru promovarea în cadrul producției a portului, datinilor, obiceiurilor, ritualurilor tradiționale și creației populare din spațiul românesc sau european.	1
6.	Filmul reflectă valorile importante românești sau europene, cum ar fi diversitate/solidaritate, egalitate/protecția minorităților sau drepturilor omului/toleranța/protecția mediului/respectul pentru tradiții culturale sau familie. Se acordă ținând cont de următorii factori determinanți ai diversității: a) subiect/prezentare: explorarea problemelor sociale și culturale contemporane referitoare la persoanele cu dizabilități, diversitatea etnică și marginalizarea socială; promovarea și creșterea diversității culturale; b) alți factori reprezentând diversitatea culturală care pot avea impact asupra conținutului final. Aplicații li se va solicita să demonstreze îndeplinirea criteriului în legătură cu filmul lor.	2
7.	Filmul este o operă cinematografică care propune o formă inovativă de expresie artistică prin mijloace sau conținut sau contribuie la dezvoltarea genului său cinematografic.	2
Total punctaj maxim secțiunea B — Contribuția culturală		5
C. Echipa implicată în realizarea filmului și utilizarea resurselor naționale		
8.	Implicarea în realizarea filmului a cetățenilor români sau din SEE a) regizor; b) producător/line producer; c) actor principal; d) cel puțin doi actori secundari/actori-voce; e) cel puțin unul dintre următorii: director de imagine, scenarist, compozitor, artist animator; editor imagine; f) cel puțin unul dintre următorii: scenograf/art director, costume designer, makeup artist, hairstyle artist, editor sunet; instrumentiști/orchestra; g) cameraman/operator imagine, asistent regie (1st AD), director de film/production manager, supervisor post producție; inginer sunet, colorist.	Maximum 7 (1 punct pentru fiecare)
9.	Implicarea în realizarea filmului a cetățenilor români sau SEE, alții decât cei menționați la punctul 8 Cel puțin 20% dintre membrii echipei filmului realizat în România, cu excepția celor menționați la C.8, sunt cetățeni români sau cetățeni ai statelor membre SEE — 1 punct. Cel puțin 30% dintre membrii echipei filmului realizat în România, cu excepția celor menționați la C.8, sunt cetățeni români sau cetățeni ai statelor membre SEE — 2 puncte. Cel puțin 50% dintre membrii echipei filmului realizat în România, cu excepția celor menționați la C.8, sunt cetățeni români sau cetățeni ai statelor membre SEE — 3 puncte.	Maximum 3

Nr.	Criteriu	Puncte
10.	Locația de filmare este România sau unul dintre studiourile de pe teritoriul României. Dacă o zi de filmare este în România — 1 punct. Peste 10% din totalul numărului de zile de filmare sunt în România, dar mai mult de o zi de filmare — 2 puncte. Peste 20% din totalul numărului de zile de filmare sunt în România — 3 puncte. Peste 30% din totalul numărului de zile de filmare sunt în România — 4 puncte. Peste 40% din totalul numărului de zile de filmare sunt în România — 5 puncte. Peste 50% din totalul numărului de zile de filmare sunt în România — 6 puncte.	Maximum 6
11.	Finalizarea producției filmului se desfășoară în România, respectiv: Dacă folosește laborator în România (procesare a peliculei, transpunere digitală, internegativ, editare imagine, corecții de culoare etc.) — 1 punct. Dacă folosește studio de montaj în România — 1 punct. Dacă folosește studio de efecte grafice în România — 1 punct. Dacă folosește studio de înregistrări sunet, muzică etc. în România — 1 punct.	Maximum 4
	Total punctaj maxim secțiunea C — echipa implicată în realizarea filmului și utilizarea resurselor naționale	20
	TOTAL MAXIM (secțiunile A + B + C)	35

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

O R D I N

privind abrogarea Ordinului ministrului sănătății nr. 1.810/2006 referitor la introducerea în România și menținerea în circuitul terapeutic a medicamentelor fabricate înainte de aprobarea de către Agenția Națională a Medicamentului a transferului unei autorizații de punere pe piață

Văzând Referatul de aprobare nr. SP 9.163 din 6.08.2018 al Direcției politica medicamentului și a dispozitivelor medicale și Adresa Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale nr. 50662E din 18.10.2017, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. 57.333 din 18.10.2017,

având în vedere dispozițiile art. 774 lit. h) și art. 781 alin. (1) lit. f) pct. (i) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în considerarea prevederilor Ordinului ministrului sănătății nr. 1.206/2006 pentru aprobarea Normelor privind modul de soluționare a cererilor de transfer al autorizației de punere pe piață și ale Regulamentului (CE) nr. 2.141/96 al Comisiei din 7 noiembrie 1996 privind examinarea unei cereri de transfer al unei autorizații de introducere pe piață a unui medicament care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr. 2.309/93 al Consiliului,

ținând cont de dispozițiile art. 4 alin. (2) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 734/2010 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului sănătății nr. 1.810/2006 referitor la introducerea în România și menținerea în circuitul terapeutic a medicamentelor fabricate înainte de aprobarea de către Agenția Națională a Medicamentului

a transferului unei autorizații de punere pe piață, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 30 ianuarie 2007.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Dan-Octavian Alexandrescu,
secretar de stat

București, 6 august 2018.
Nr. 980.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN**pentru modificarea și completarea Normelor privind autorizarea unităților de distribuție angro de medicamente de uz uman, certificarea de bună practică de distribuție și înregistrarea brokerilor de medicamente de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 131/2016**

Văzând Referatul de aprobare nr. SP 8.633 din 25.07.2018 al Direcției politica medicamentului și a dispozitivelor medicale și Adresa Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale nr. 41.054E din 6.02.2018, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. 6.511 din 6.02.2018,

luând în considerare dispozițiile art. 23 din Regulamentul delegat (UE) 2016/161 al Comisiei din 2 octombrie 2015 de completare a Directivei 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de norme detaliate pentru elementele de siguranță care apar pe ambalajul medicamentelor de uz uman,

având în vedere prevederile art. 800 alin. (1), art. 803 lit. c) și h), precum și cele ale art. 926 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de prevederile art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 734/2010 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Normele privind autorizarea unităților de distribuție angro de medicamente de uz uman, certificarea de bună practică de distribuție și înregistrarea brokerilor de medicamente de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 131/2016, cu modificările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 11 februarie 2016, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, după litera m) se introduce o nouă literă, litera n), cu următorul cuprins:

„n) persoane îndreptățite să furnizeze medicamente către populație în România:

- (i) direcțiile de sănătate publică din structura Ministerului Sănătății (numai pentru programele naționale de sănătate publică);
- (ii) serviciile de ambulanță și serviciile mobile de urgență, reanimare și descarcerare autorizate (SMURD);
- (iii) centre de dializă;
- (iv) cabinete stomatologice;
- (v) unitățile clinice în care ANMDM a aprobat desfășurarea unui studiu clinic (medicamente pentru investigație clinică, medicație suport);
- (vi) oricare entitate care asigură și constituie stocuri ale rezervei de mobilizare pentru produse medicamentoase în conformitate cu prevederile Legii nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, republicată.”

2. La articolul 3, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Distribuitorii angro pot să furnizeze medicamentele numai persoanelor care, la rândul lor, dețin o autorizație de distribuție angro sau sunt autorizate să elibereze medicamente către populație în România, potrivit prevederilor legale în vigoare, precum și persoanelor îndreptățite de Ministerul Sănătății să furnizeze medicamente către populație în România definite la art. 1 lit. n).”

3. La articolul 3, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Distribuitorii angro vor furniza către persoanele definite la art. 1 lit. n) doar medicamentele necesare desfășurării activității specifice, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.”

4. La articolul 10, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — (1) Autorizația de distribuție angro se emite în conformitate cu modelul european aprobat de Comisia Europeană și nu include avizul de funcționare pentru desfășurarea activităților de depozitare dispozitive medicale, emis de ANMDM în conformitate cu prevederile art. 926 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare; autorizația se emite în două exemplare originale, dintre care unul se înmânează unității solicitante, iar celălalt rămâne la ANMDM.”

5. La articolul 22, după litera c) se introduc două noi litere, literele d) și e), cu următorul cuprins:

„d) să verifice, până la data de 9 februarie 2021, elementele de siguranță și să scoată din uz identificatorul unic al unui medicament, definit potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (2) lit. d) din Regulamentul delegat (UE) 2016/161 al Comisiei din 2 octombrie 2015 de completare a Directivei 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de norme detaliate pentru elementele de siguranță care apar pe ambalajul medicamentelor de uz uman, înainte de a furniza medicamentul respectiv entităților prevăzute la art. 1 lit. n) pct. (ii), cu excepția serviciilor de ambulanță și serviciilor mobile de urgență, reanimare și descarcerare autorizate (SMURD) care au în structură farmacie cu circuit închis, prevăzute la art. 1 lit. n) pct. (iii)—(vi);

e) să verifice, începând cu data de 10 februarie 2021, elementele de siguranță și să scoată din uz identificatorul unic al unui medicament, definit potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (2) lit. d) din Regulamentul delegat (UE) 2016/161 al Comisiei din 2 octombrie 2015 de completare a Directivei 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de norme detaliate pentru elementele de siguranță care apar pe ambalajul medicamentelor de uz uman, înainte de a furniza medicamentul respectiv entităților prevăzute la art. 1 lit. n) pct. (ii), cu excepția serviciilor de ambulanță și serviciilor mobile de urgență, reanimare și descarcerare autorizate (SMURD) care au în structură farmacie cu circuit închis, prevăzute la art. 1 lit. n) pct. (iv) și (v).”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,

Sorina Pintea

București, 6 august 2018.

Nr. 985.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ORDIN**privind acordarea acreditării pentru nivelul de învățământ „postliceal”, domeniul „industrie alimentară”, calificările profesionale „tehnician controlul calității produselor agroalimentare”, „tehnician pentru panificație și produse făinoase” din cadrul unității de învățământ preuniversitar de stat Colegiul „Brad Segal” din municipiul Tulcea**

Având în vedere prevederile art. 24 alin. (3) lit. c) și d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 22/2007 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar,

ținând cont de dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 844/2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de dispozițiile Ordinului ministrului educației naționale nr. 3.299/2013*) privind acordarea autorizării de funcționare provizorie pentru nivelul de învățământ „postliceal”, domeniul „industrie alimentară”, calificările profesionale „tehnician controlul calității produselor agroalimentare”, „tehnician pentru panificație și produse făinoase” din cadrul unității de învățământ preuniversitar de stat Colegiul „Brad Segal” din municipiul Tulcea,

luând în considerare Hotărârea Consiliului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar nr. 1/22.01.2018 privind propunerea de acordare a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat și particular evaluate în perioada 22 mai—22 decembrie 2017,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările ulterioare,

ministrul educației naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se acordă acreditarea pentru nivelul de învățământ „postliceal” (nivel 3 avansat, conform Hotărârii Guvernului nr. 844/2002, cu modificările și completările ulterioare, respectiv nivel 5, conform Hotărârii Guvernului nr. 918/2013, cu modificările și completările ulterioare), domeniul „industrie alimentară”, calificările profesionale „tehnician controlul calității produselor agroalimentare”, „tehnician pentru panificație și produse făinoase”, limba de predare „română”, forma de învățământ „cu frecvență” din cadrul unității de învățământ preuniversitar de stat Colegiul „Brad Segal”, cu sediul în municipiul Tulcea, strada Babadag nr. 146, județul Tulcea, cod de identificare fiscală 4508754, începând cu anul școlar 2018—2019.

Art. 2. — Personalul didactic, didactic auxiliar și personalul nedidactic, angajat conform prevederilor legii la nivelul de învățământ „postliceal”, calificările profesionale „tehnician controlul calității produselor agroalimentare”, „tehnician pentru panificație și produse făinoase”, autorizate, se preia la nivelul de învățământ „postliceal”, calificările profesionale „tehnician controlul calității produselor agroalimentare”, „tehnician pentru panificație și produse făinoase”, acreditate în cadrul unității de învățământ preuniversitar de stat Colegiul „Brad Segal” din municipiul Tulcea.

Art. 3. — Unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul „Brad Segal” din municipiul Tulcea are obligația de a solicita evaluarea externă periodică în termen de maximum 5 ani de la obținerea acreditării, dar nu mai târziu de anul școlar 2022—2023.

Art. 4. — Unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul „Brad Segal” din municipiul Tulcea este monitorizată și controlată periodic de către Ministerul Educației Naționale și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Tulcea, în vederea verificării respectării standardelor care au stat la baza acreditării.

Art. 5. — Direcția generală educație timpurie, învățământ primar și gimnazial, Direcția generală învățământ secundar superior și educație permanentă din Ministerul Educației Naționale, unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul „Brad Segal” din municipiul Tulcea, Inspectoratul Școlar Județean Tulcea și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Valentin Popa

București, 18 iulie 2018.
Nr. 4.143.

*) Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.299/2013 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

REGULAMENT

privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată

Având în vedere prevederile art. 2 alin. (2) lit. b) și ale art. 22 alin. (1) și (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, ale art. 404, 407 și art. 408 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 13 alin. (4) din Legea nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 187 alin. (2) din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, ale art. 62 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 61 din Legea nr. 127/2011 privind activitatea de emisie de monedă electronică, cu modificările ulterioare,

în temeiul art. 48 alin. (2) din Legea nr. 312/2004, art. 405 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, art. 186 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României emite prezentul regulament.

TITLUL I

Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Art. 1. — (1) Prezentul regulament stabilește cerințele pentru:

a) autorizarea și monitorizarea infrastructurilor pieței financiare, denumite în continuare *IPF*;

b) monitorizarea participanților la aceste infrastructuri;

c) punerea în circulație, emiterea și monitorizarea instrumentelor de plată.

(2) Prezentul regulament se aplică:

a) infrastructurilor pieței financiare, inclusiv administratorilor acestora, care funcționează pe teritoriul României;

b) participanților la infrastructurile pieței financiare menționate la lit. a);

c) prestatorilor de servicii de plată care pun în circulație și/sau acceptă instrumente de plată pe teritoriul României.

(3) *IPF* operate pe teritoriul României de către Eurosistem, Băncii Centrale Europene și Băncii Naționale a României nu li se aplică prevederile următoarelor articolele: art. 6—8 Cerințele generale privind guvernarea, art. 16 alin. (3)—(5) Cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor, art. 17—22 Cerințe pentru gestionarea riscului de credit, art. 23—29 Cerințe privind aranjamentele de garantare, art. 72—77 Cerințe privind riscul general de afaceri, art. 78—81 Cerințe privind riscul de custodie și de investiție și art. 89—91 Cerințe privind criteriile de acces și participare.

Art. 2. — În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *acceptant* — un prestator de servicii de plată care încheie un contract cu beneficiarul plății privind acceptarea și prelucrarea tranzacțiilor de plată cu instrumente de plată electronică, efectuate în scopul executării unui transfer de fonduri către beneficiarul plății;

2. *administrator al unei infrastructuri a pieței financiare* — persoana juridică care stabilește regulile de funcționare a unei infrastructuri a pieței financiare și este responsabil legal de operarea infrastructurii;

3. *agent de decontare sau bancă de decontare* — are semnificația prevăzută la art. 2 alin. (1) pct. 4 din Legea nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare;

4. *agent nostro* — instituție de credit utilizată de participanții la o infrastructură a pieței financiare pentru decontare;

5. *autenticare* — o procedură care permite prestatorului de servicii de plată să verifice identitatea unui utilizator al serviciilor de plată sau valabilitatea utilizării unui anumit instrument de plată, inclusiv utilizarea elementelor de securitate personalizate ale utilizatorului;

6. *bancă custode* — instituție de credit ce păstrează și protejează activele financiare ale terților;

7. *beneficiar al plății* — persoana fizică sau juridică care este destinatarul vizat al fondurilor care au făcut obiectul unei operațiuni de plată;

8. *card* — dispozitiv fizic sau instrument virtual care poate fi utilizat de către deținătorul său pentru a efectua operațiuni de plată. În această categorie sunt incluse, dar fără a se limita la, cardurile de debit, de credit, de debit amânat, preplătit, virtual;

9. *card de debit* — cardul prin intermediul căruia utilizatorul dispune de fondurile din contul său de plăți pentru a efectua operațiuni de plată;

10. *card de debit amânat* — cardul prin intermediul căruia utilizatorul dispune de fondurile oferite de instituția emitentă sub forma unei linii de credit pentru a efectua operațiuni de plată. Întreaga sumă datorată instituției emitente trebuie rambursată integral până la sfârșitul perioadei specificate în contract;

11. *card de credit* — cardul prin intermediul căruia utilizatorul dispune de fondurile oferite de instituția emitentă sub forma unei linii de credit pentru a efectua operațiuni de plată. Suma datorată poate fi rambursată total sau parțial, existând obligația de rambursare a sumei minime stabilite în contract până la data stabilită în acesta;

12. *card preplătit* — cardul reîncărcabil sau nereîncărcabil, personalizat sau nepersonalizat, prin intermediul căruia utilizatorul dispune de fondurile depuse în scopul efectuării unor operațiuni de plată specifice;

13. *card virtual* — cardul fără suport fizic, utilizat pentru efectuarea plăților în mediul on-line;

14. *clearing* — procesul de transmitere, reconciliere și, după caz, confirmare a ordinelor de transfer înainte de decontare, cu posibilitatea de includere a compensării pe bază netă a ordinelor de transfer și de stabilire a pozițiilor finale pentru decontare;

15. *compensare* — conform prevederilor art. 2 alin. (1) pct. 11 din Legea nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a

operațiunilor cu instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare;

16. *condiții de piață extreme, dar plauzibile* — set cuprinzător de condiții istorice și ipotetice, incluzând cele mai volatile perioade care au fost suportate de piețele deservite de infrastructura pieței financiare;

17. *conducere* — directori executivi, respectiv membri ai consiliului de administrație, în cazul sistemului de conducere unitar, care sunt implicați în gestionarea zilnică a activității administratorului infrastructurii pieței financiare sau membrii directoratului administratorului infrastructurii pieței financiare într-un sistem dualist;

18. *conexiune* — un set de contracte și acorduri operaționale între două sau mai multe infrastructuri ale pieței financiare care conectează aceste infrastructuri direct sau printr-un intermediar;

19. *conexiune directă* — conexiune stabilită între două infrastructuri ale pieței financiare, fără a exista intermedierea realizată de un terț;

20. *conexiune indirectă* — conexiune stabilită între două infrastructuri ale pieței financiare prin intermediul unui terț care nu este o infrastructură a pieței financiare;

21. *conexiune releu* — conexiune care implică minimum trei infrastructuri ale pieței financiare, în care o infrastructură a pieței financiare realizează intermedierea între alte două infrastructuri ale pieței financiare. Conexiunea releu poate fi percepută ca un lanț de două conexiuni directe;

22. *continuitatea activității* — starea de funcționare neîntreruptă a operațiunilor, ce presupune măsuri organizaționale, tehnice și de personal utilizate pentru a asigura continuitatea serviciilor critice după o întrerupere cauzată de producerea unui eveniment perturbator și pentru reluarea treptată a tuturor serviciilor în cazul unui eveniment perturbator major, prelungit sau cu efecte pe scară largă;

23. *consiliu* — consiliul de administrație și/sau consiliul de supraveghere al administratorului infrastructurii pieței financiare;

24. *contraparte centrală (CPC)* — conform prevederilor art. 2 pct.1 din Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții;

25. *dată prevăzută pentru decontare* — ziua în care fondurile și/sau instrumentele financiare sunt datorate și trebuie să fie puse la dispoziția beneficiarului acestora, în conformitate cu regulile infrastructurii pieței financiare respective;

26. *decontare finală* — transferul necondiționat și irevocabil al fondurilor și/sau instrumentelor financiare sau stingerea unei obligații de către o infrastructură a pieței financiare sau de către participanții la aceasta, în concordanță cu prevederile contractuale;

27. *decontare în banii băncii centrale* — serviciul furnizat de o bancă centrală, în calitate de agent de decontare pentru o infrastructură a pieței financiare, pentru stingerea obligațiilor de plată prin efectuarea de înregistrări în conturile de decontare deschise și administrate de banca centrală, ale participanților la acea IPF sau ale agenților *nostro*;

28. *decontare în banii băncii comerciale* — serviciul furnizat de o bancă comercială, în calitate de agent de decontare pentru o infrastructură a pieței financiare, pentru stingerea obligațiilor de plată prin efectuarea de înregistrări în conturile de decontare deschise și administrate de banca comercială, ale participanților la acea IPF sau ale agenților *nostro*;

29. *depozitar central de instrumente financiare (DC)* — are semnificația prevăzută la art. 2 alin. (1) pct. 1 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014;

30. *emitent* — prestator de servicii de plată care emite și pune la dispoziția deținătorului un instrument de plată electronică, în baza unui contract încheiat cu deținătorul;

31. *expuneri curente* — pierderea financiară pe care administratorul unei infrastructuri a pieței financiare sau participanții la aceasta ar suporta-o imediat dacă unul dintre participanți nu ar putea să își îndeplinească obligațiile rezultate din participarea la respectiva infrastructură a pieței financiare. Valoarea expunerii este stabilită ca maxim dintre zero și valoarea de piață sau costul de înlocuire a unei tranzacții sau a unui portofoliu de tranzacții cu o contrapartidă, care s-ar pierde implicit ca urmare a imposibilității contrapartidei de a-și îndeplini obligațiile asumate;

32. *expunere la riscul de credit* — o sumă sau valoare expusă riscului ca un participant să nu o deconteze în întregime, atunci când este scadentă sau la orice moment ulterior;

33. *externalizarea* — utilizarea de către o entitate a unui furnizor extern, în vederea desfășurării de către acesta, pe bază contractuală și în mod continuu, a unor activități efectuate în mod obișnuit de către entitatea în cauză;

34. *furnizor de lichiditate* — o entitate cu care o infrastructură a pieței financiare a încheiat un acord de furnizare a fondurilor;

35. *furnizor de serviciu critic* — furnizor al unui serviciu care este indispensabil pentru funcționarea unei infrastructuri a pieței financiare, a unui participant, a unui prestator de servicii de plată. În categoria furnizorilor de servicii critice sunt incluse și entitățile către care au fost externalizate activități, servicii sau funcții critice;

36. *garanție* — orice activ care se poate valorifica, inclusiv o sumă de bani, instrumente financiare și creanțe private, și care face obiectul oricărei forme de garantare, al unui contract de report ori al unui contract similar și care este constituit în scopul garantării drepturilor și obligațiilor care pot rezulta în legătură cu participarea la un sistem sau care este pus la dispoziția Băncii Naționale a României ori a băncilor centrale din statele membre ale Spațiului Economic European sau a Băncii Centrale Europene;

37. *governanță* — set de relații între proprietarii infrastructurii pieței financiare, consiliu, conducere și alte părți relevante ce includ participanți, autorități, clienți ai participanților, infrastructuri ale pieței financiare interdependente și piața deservită;

38. *infrastructură a pieței financiare (IPF)* — sistem multilateral organizat între instituțiile participante, inclusiv administratorul infrastructurii pieței financiare, utilizat pentru clearing, decontare sau înregistrare a plăților sau a tranzacțiilor cu instrumente financiare, inclusiv a instrumentelor financiare derivate, sau a altor tranzacții financiare. În sensul prezentului regulament, în categoria infrastructurilor pieței financiare sunt incluse sistemele de plăți și sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare din cadrul depozitarilor centrali și contrapărților centrale;

39. *instrucțiune critică* — ordin de transfer care trebuie efectuat cu prioritate, în cazul apariției unei perturbări, pentru evitarea manifestării și propagării riscurilor în cadrul unei infrastructuri a pieței financiare sau a riscului sistemic;

40. *instrument de plată* — un dispozitiv sau un set de proceduri care permite transferul de fonduri de la plătitor la beneficiar. Acestea includ instrumentele de plată electronică și cele pe suport hârtie;

41. *instrument de plată electronică* — un card sau un instrument de plată electronică cu acces la distanță;

42. *instrument de plată electronică cu acces la distanță* — set de proceduri, care se bazează pe o soluție informatică, de tipul: internet-banking, home-banking, phone-banking, mobile-banking, care permite utilizatorului inițierea de operațiuni de plată, în baza fondurilor de care dispune;

43. *marjă* — garanție constituită în favoarea contrapartidei pentru a proteja împotriva expunerilor curente sau potențiale viitoare cauzate de evoluția prețului de piață sau a eventualei incapacități de îndeplinire a obligațiilor;

44. *membriu independent al consiliului* — un membru neexecutiv al consiliului care nu are nicio relație de afaceri, familială sau de altă natură care creează un conflict de interese în legătură cu IPF sau administratorul IPF, acționarii majoritari ai acestora, conducerea acestora sau participanții la acestea și care nu a avut astfel de relații în cei 2 ani care precedă numirea sa în consiliu;

45. *modificare majoră* — schimbarea semnificativă a arhitecturii infrastructurii pieței financiare, introducerea unor noi funcționalități ori activități sau schimbări cu un impact semnificativ asupra profilului de risc al infrastructurii pieței financiare;

46. *modificare minoră* — modificare care nu afectează semnificativ profilul de risc al infrastructurii pieței financiare sau arhitectura acesteia;

47. *monedă electronică* — are semnificația prevăzută la art. 4 lit. f) din Legea nr. 127/2011, cu modificările și completările ulterioare;

48. *monitorizare* — funcție a băncii centrale prin care se urmărește promovarea funcționării sigure și eficiente a infrastructurilor pieței financiare, precum și evitarea riscului sistemic, constând în: (i) obținerea de informații cu privire la arhitectura și funcționarea infrastructurilor pieței financiare prezente sau planificate, emiterea, acceptarea și utilizarea instrumentelor de plată și a monedei electronice, (ii) evaluarea informațiilor obținute și (iii) inducerea de schimbări ori dispunerea unor măsuri de remediere și sancțiuni;

49. *operațiune de plată* — acțiune inițiată de plătitor sau de o altă persoană în numele și pe seama plătitorului ori de beneficiarul plății cu scopul de a depune, de a transfera sau de a retrage fonduri, indiferent de orice obligații subsecvente între plătitor și beneficiarul plății;

50. *ordin de plată* — o dispoziție a unui plătitor sau a unui beneficiar al plății către prestatorul său de servicii de plată prin care se solicită executarea unei operațiuni de plată;

51. *ordin de transfer* — așa cum este definit prin prevederile art. 2 alin. (1) pct. 9 din Legea nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare;

52. *participant* — entitate care este identificată sau recunoscută de un administrator al unei infrastructuri a pieței financiare și căreia i se permite, direct sau indirect, să trimită ordine de transfer către respectiva infrastructură a pieței financiare și care este capabilă să primească ordine de transfer de la aceasta;

53. *participant critic* — un participant la o infrastructură a pieței financiare care, datorită volumelor sau valorilor tranzacțiilor sau serviciilor prestate către acea infrastructură a pieței financiare, în cazul unei probleme operaționale majore cu care s-ar confrunta acest participant, poate afecta semnificativ ceilalți participanți sau infrastructura pieței financiare;

54. *participant direct* — o entitate juridică care are o relație contractuală cu un administrator al unei IPF, are permisiunea să trimită ordine de transfer către acea IPF și este capabilă să primească ordine de transfer de la aceasta;

55. *participant indirect* — o entitate juridică care nu are acces direct la serviciile unei IPF și ale cărei ordine de transfer sunt compensate, decontate și înregistrate de IPF printr-un participant direct, în baza unei relații contractuale pe care un participant indirect o are cu un participant direct;

56. *părți interesate relevante* — participanți, alte infrastructuri ale pieței financiare care au impact asupra riscurilor specifice

unei infrastructuri a pieței financiare și, de la caz la caz, alți actori afectați de pe piață;

57. *plan de lichidare ordonat* — plan elaborat de administratorul infrastructurii pieței financiare pentru închiderea ordonată a infrastructurii;

58. *plan de redresare* — plan elaborat de administratorul infrastructurii pieței financiare pentru restabilirea bunei funcționări a infrastructurii pieței financiare;

59. *plătitor* — persoana fizică sau juridică care este titularul unui cont de plăți și care autorizează un ordin de plată din acel cont de plăți sau, în cazul în care nu există un cont de plăți, persoana fizică sau juridică care emite un ordin de plată;

60. *portabilitate* — aspectele operaționale aferente transferurilor pozițiilor contractuale, de fonduri sau de instrumente financiare de la o infrastructură a pieței financiare sau de la un participant la o altă infrastructură a pieței financiare sau participant;

61. *prestator de servicii de plată* — entitate autorizată să presteze servicii de plată pe teritoriul României, respectiv instituții de credit, instituții de plată și instituții emitente de monedă electronică;

62. *punerea în circulație* — punerea la dispoziția clienților a unui instrument de plată, în baza unui contract încheiat cu aceștia;

63. *reziliența cibernetică* — capacitatea unei IPF de a anticipa amenințările cibernetice, rezista la atacurile cibernetice, limita amploarea consecințelor și relua activitatea după atacuri cibernetice;

64. *risc de credit* — riscul ca o contraparte, indiferent dacă este participant sau altă entitate, să nu își poată îndeplini în întregime obligațiile financiare atunci când acestea devin scadente sau oricând în viitor;

65. *risc de custodie* — riscul de a suporta o pierdere a activelor deținute în custodie din cauza insolvenței, neglijenței, fraudei, administrării defectuoase sau evidenței necorespunzătoare ale custodelui;

66. *risc de decontare* — riscul ca decontarea fondurilor sau a instrumentelor financiare în cadrul unei infrastructuri a pieței financiare să nu aibă loc integral la data preconizată pentru decontare;

67. *risc general de afaceri* — orice depreciere potențială a situației financiare a administratorului unei infrastructuri a pieței financiare, ca urmare a unui declin al încasărilor sau a unei creșteri a cheltuielilor acestuia, astfel încât cheltuielile depășesc încasărilor și conduc la o pierdere care trebuie acoperită din capitalul propriu;

68. *risc de investiție* — riscul de pierdere cu care se confruntă un administrator al unei infrastructuri a pieței financiare sau un participant atunci când administratorul infrastructurii investește resursele proprii sau ale participanților;

69. *risc juridic* — riscul care rezultă din neaplicarea sau aplicarea defectuoasă a cadrului legal sau de reglementare sau a prevederilor contractuale, de obicei determinând o pierdere;

70. *risc de lichiditate* — riscul ca o contraparte, participant sau altă entitate să nu dispună de suficiente fonduri care să îi permită să își îndeplinească integral obligațiile asumate la scadență, deși, în viitor, ar putea avea fonduri suficiente în acest sens;

71. *risc operațional* — riscul ca deficiențele sistemelor de informații sau ale proceselor interne, erorile umane, deficiențele în administrare sau perturbările provocate de evenimente externe sau de servicii externalizate să conducă la reducerea, deteriorarea sau întreruperea serviciilor furnizate de administratorul unei infrastructuri a pieței financiare sau de emitenții/acceptanții instrumentelor de plată;

72. *risc de piață* — riscul înregistrării de pierderi, în poziții bilanțiere și extrabilanțiere, care rezultă din variația prețurilor de pe piață;

73. *risc principal* — riscul ca o contraparte să piardă întreaga valoare implicată într-o tranzacție, respectiv riscul ca un vânzător al unui activ financiar să livreze activul în mod irevocabil, dar să nu primească contravaloarea acestuia, sau riscul ca un cumpărător al unui activ financiar să plătească pentru un activ în mod irevocabil și să nu îl primească;

74. *risc sistemic* — riscul ca neîndeplinirea obligațiilor ce revin unui participant sau administratorului infrastructurii pieței financiare din participarea la o infrastructură să determine alți participanți și/sau administratorul infrastructurii să nu își poată îndeplini obligațiile atunci când acestea devin scadente, generând eventuale efecte de contagiune care ar amenința stabilitatea sau încrederea în sistemul financiar;

75. *semnificativ* — califică un risc, o dependență și/sau o modificare ce poate afecta capacitatea unei entități de a funcționa sau de a furniza servicii conform așteptărilor;

76. *serviciu critic* — un serviciu esențial pentru funcționarea unei infrastructuri a pieței financiare sau a unui prestator de servicii de plată, a cărui indisponibilitate sau absență poate determina apariția unei perturbări majore în funcționarea normală și care nu poate fi reprodus sau a cărui reproducere ar presupune costuri care nu sunt rezonabile;

77. *siguranță în funcționare* — modalitate de gestionare a riscurilor specifice infrastructurii pieței financiare, respectiv a instrumentului de plată, în scopul asigurării funcționării conform nivelurilor de calitate a serviciilor și/sau a orarului de funcționare asumat, fără a afecta în mod negativ încrederea participanților și a publicului;

78. *sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (SD)* — un aranjament formal între trei sau mai mulți participanți, fără a include posibile bănci de decontare, contrapărți centrale, case de compensare sau participanți indirecti, cu reguli comune și aranjamente standardizate, a cărui activitate constă în executarea ordinelor de transfer de instrumente financiare;

79. *sistem de plăți (SP)* — un aranjament formal între trei sau mai mulți participanți, fără a include posibile bănci de decontare, contrapărți centrale, case de compensare sau participanți indirecti, cu reguli comune și aranjamente standardizate pentru executarea ordinelor de transfer de fonduri între participanți;

80. *sistem de plăți de mare valoare* — sistem de plăți care procesează ordine de transfer de mare valoare și/sau urgențe;

81. *sistem de plăți de mică valoare* — sistem de plăți care procesează ordine de transfer de mică valoare inițiate cu instrumente de plată de tipul transferurilor de credit, cecurilor, cambiiilor, biletelor la ordin, cardurilor etc.;

82. *situație de urgență* — un eveniment, o situație sau o împrejurare care are capacitatea de a determina nefuncționarea sau perturbarea operațiunilor, serviciilor sau funcțiilor unei IPF, inclusiv perturbarea sau împiedicarea decontării finale;

83. *societate afiliată* — o societate care îl controlează pe participant sau care este controlată de acesta sau care se află sub același control ca participantul. Controlul unei societăți este definit drept: a) deținerea în proprietate, controlul sau deținerea a cel puțin 20 % sau mai mult dintr-o clasă de acțiuni care dau drept de vot în cadrul societății; sau b) consolidarea societății în scopul raportării financiare;

84. *teste de stres* — cuantificarea expunerilor la riscul de credit și de lichiditate care ar rezulta din evoluția și volatilitatea prețurilor în scenarii extreme, dar plauzibile.

TITLUL II

Dispoziții generale

CAPITOLUL I

Cerințe generale aplicabile administratorilor infrastructurilor pieței financiare

SECȚIUNEA 1

Cerințele privind siguranța juridică

Art. 3. — (1) În vederea asigurării unui climat de siguranță din punct de vedere juridic, administratorul IPF evaluează măsura în care legislația aplicabilă în toate sistemele juridice relevante asigură un grad ridicat de certitudine și sprijină fiecare aspect semnificativ al activităților IPF operat de acesta. În acest sens, administratorul IPF stabilește normele și procedurile IPF și încheie contracte care sunt clare și în conformitate cu legislația aplicabilă în toate sistemele juridice relevante.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1) administratorul IPF dispune următoarele măsuri:

a) comunică Băncii Naționale a României, participanților și, dacă este cazul, clienților participanților, într-un mod clar și ușor de înțeles, legislația, normele, procedurile și contractele aplicabile pentru funcționarea IPF;

b) ia măsurile necesare pentru a se asigura că normele, procedurile și contractele sale produc efecte juridice în toate sistemele juridice relevante și depune toate diligențele pentru ca acțiunile pe care le ia în baza acestor norme, proceduri și contracte să nu fie anulate, reversibile sau suspendate;

c) identifică și diminuează riscurile care decurg din orice potențial conflict de legi, în măsura în care își desfășoară activitatea în mai multe sisteme juridice.

SECȚIUNEA a 2-a

Cerințele generale privind guvernarea

Art. 4. — (1) În vederea asigurării unui cadru de administrare responsabil, administratorul IPF stabilește obiective documentate care acordă prioritate ridicată siguranței și eficienței IPF.

(2) Obiectivele stabilite potrivit alin. (1) susțin în mod explicit stabilitatea financiară și alte considerente relevante de interes public, în special piețele financiare eficiente și deschise.

Art. 5. — (1) Administratorul IPF deține mecanisme de guvernare documentate și efective, care stabilesc ierarhii clare și directe de responsabilitate și răspundere.

(2) La solicitarea Băncii Naționale a României, a deținătorilor sau a participanților, administratorul IPF pune la dispoziția acestora orice informații cu privire la mecanismele prevăzute la alin. (1).

(3) Administratorul IPF trebuie să facă disponibile public versiuni prescurtate ale informațiilor prevăzute la alin. (1).

Art. 6. — (1) Administratorul IPF stabilește și definește în mod clar rolul și responsabilitățile și raporturile ierarhice ale consiliului, incluzând în mod cumulativ următoarele elemente:

a) stabilirea unor obiective strategice clare pentru IPF;

b) stabilirea unor proceduri documentate pentru funcționarea IPF, inclusiv proceduri pentru identificarea, abordarea și gestionarea conflictelor de interese ale membrilor acestuia;

c) asigurarea eficacității selectării, monitorizării și, dacă este cazul, a îndepărtării din funcție a membrilor conducerii;

d) stabilirea unor politici de compensare corespunzătoare, în conformitate cu cele mai bune practici și bazate pe realizările pe termen lung;

e) aprobarea emiterii deciziilor care au un impact semnificativ asupra profilului de risc al IPF, precum și asupra documentelor-cheie privind riscul care reglementează operațiunile IPF;

f) aprobarea și reexaminarea anuală a cadrului cuprinzător de gestionare a riscurilor, cadrului privind riscul operațional și planul aferent de continuitate a activității, planul de redresare și lichidare ordonată și planul privind capitalul, cadrele privind riscul de credit și riscul de lichiditate, cadrul privind aranjamentele de garantare care reglementează gestionarea riscurilor, strategia de investiții a IPF, precum și cadrul de reziliență cibernetică.

Art. 7. — Consiliul își analizează cel puțin anual atât performanța de ansamblu, cât și performanța individuală a membrilor săi.

Art. 8. — Componenta consiliului asigură integritatea și o gamă adecvată de competențe tehnice, cunoștințe și experiență, atât în privința IPF, cât și a pieței financiare în general, permițând consiliului să își îndeplinească rolurile și responsabilitățile. Consiliul include membri neexecutivi și cel puțin un membru independent.

Art. 9. — (1) Administratorul IPF stabilește și definește în mod clar rolul, responsabilitățile și raporturile ierarhice ale conducerii.

(2) Componenta conducerii asigură integritatea și o gamă adecvată de competențe tehnice, cunoștințe și experiență, atât în privința IPF, cât și asupra pieței financiare în general, permițând conducerii să își îndeplinească responsabilitățile privind funcționarea și gestionarea riscurilor administratorului IPF.

(3) Sub coordonarea consiliului, responsabilitățile conducerii implică asigurarea următoarelor:

a) consecvența activităților administratorului IPF cu obiectivele, strategia și toleranța la risc a acestuia;

b) proiectarea, executarea și monitorizarea corespunzătoare a controalelor interne și a procedurilor aferente, pentru promovarea obiectivelor administratorului IPF;

c) evaluarea și testarea periodică a controalelor interne și a procedurilor aferente de către echipe de gestionare a riscului și audit intern bine pregătite și cu personal suficient;

d) implicare activă în procesul de control al riscurilor;

e) alocarea de resurse suficiente cadrului de gestionare a riscurilor IPF.

Art. 10. — (1) Consiliul stabilește și monitorizează un cadru documentat de gestionare a riscurilor, care:

a) include politica de toleranță la risc a administratorului IPF;

b) atribuie responsabilități și răspunderi pentru deciziile privind riscul;

c) tratează procesul decizional în cursul situațiilor de criză și de urgență;

d) tratează funcțiile de control intern.

(2) Consiliul se asigură că există trei linii de apărare clare și eficiente (operațiuni, gestionarea riscurilor și audit intern), care sunt separate una de cealaltă și care beneficiază de suficientă autoritate, independență, resurse și acces la consiliu.

Art. 11. — (1) Consiliul se asigură că deciziile majore care afectează structura tehnică și funcțională a IPF, regulile și strategia de ansamblu, în special în ceea ce privește alegerea unui mecanism de compensare și decontare, structura de operare, gama de produse compensate sau decontate și utilizarea tehnologiei și procedurilor, protejează în mod corespunzător interesele legitime ale părților interesate relevante ale IPF.

(2) Administratorul IPF consultă părțile interesate relevante și, după caz, orice persoană interesată, într-un interval de timp rezonabil înainte de luarea deciziilor prevăzute la alin. (1).

SECȚIUNEA a 3-a

Cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor

Art. 12. — În vederea asigurării și menținerii unui cadru solid de gestionare a riscurilor, administratorul IPF stabilește și menține proceduri și mecanisme adecvate pentru a identifica, măsura, monitoriza și gestiona în mod cuprinzător gama de riscuri care apar în IPF sau sunt suportate de către aceasta.

Art. 13. — Administratorul IPF trebuie să revizuiască cel puțin anual cadrul de gestionare a riscului, care presupune îndeplinirea următoarelor cerințe:

a) include politica de toleranță la risc a administratorului IPF și instrumentele corespunzătoare de gestionare a riscurilor;

b) atribuie responsabilități și răspunderi pentru deciziile privind riscul;

c) include descrierea procesului decizional în situații de urgență legate de o IPF, inclusiv a evoluțiilor de pe piețele financiare care pot avea un efect advers asupra lichidității pieței și asupra stabilității sistemului financiar național.

Art. 14. — (1) Administratorul IPF oferă stimulente participanților și, dacă este cazul, clienților acestora, pentru a gestiona și limita riscurile pe care le induc IPF și pe care le suportă din partea acestora.

(2) În ceea ce privește participanții, administratorul IPF impune un regim de sancțiuni pecuniare eficiente, proporționale și descurajante, acorduri de împărțire a pierderilor sau ambele.

Art. 15. — Pentru o gestionare adecvată a riscurilor administratorul IPF revizuieste, cel puțin anual, riscurile semnificative pe care IPF le suportă din partea altor entități și cele pe care le induce altor entități, inclusiv IPF, bănci de decontare, furnizori de lichiditate și prestatori de servicii, ca urmare a interdependențelor dintre acestea. Administratorul IPF elaborează instrumente de gestionare a riscurilor care sunt robuste și proporționale cu nivelul identificat de risc.

Art. 16. — (1) Administratorul IPF definește operațiunile și serviciile critice ale IPF și identifică scenariii specifice care îl pot împiedica să furnizeze aceste operațiuni și servicii critice în mod continuu și evaluează eficacitatea tuturor opțiunilor de redresare sau de lichidare ordonată.

(2) Administratorul IPF reexaminează cel puțin anual operațiunile și serviciile critice ale IPF.

(3) În baza evaluării stabilite la alin. (1), administratorul IPF pregătește un plan viabil de redresare a IPF și de lichidare ordonată.

(4) Planul de redresare și lichidare ordonată cuprinde, fără a se limita la acestea:

a) un rezumat cuprinzător al principalelor strategii de redresare și lichidare ordonată;

b) operațiunile și serviciile critice ale IPF, precum și o descriere a măsurilor necesare pentru a pune în aplicare strategiile-cheie.

(5) Administratorul IPF transmite Băncii Naționale a României informațiile necesare în vederea planificării închiderii ordonate.

SECȚIUNEA a 4-a

Cerințe pentru gestionarea riscului de credit

Art. 17. — (1) Administratorul IPF trebuie să stabilească un cadru robust de măsurare, monitorizare și gestionare a expunerilor sale la riscul de credit față de participanții săi și a expunerilor la riscul de credit între participanți, care decurg din procesele IPF de plată, compensare și decontare, și să identifice toate sursele de risc de credit.

(2) Măsurarea și monitorizarea expunerilor la riscul de credit se efectuează pe întreaga durată a zilei, utilizând informații actualizate și instrumente corespunzătoare de gestionare a riscurilor.

Art. 18. — (1) Administratorul IPF, în cazul unui sistem de decontare pe bază netă amânată, se asigură că:

a) obligațiile financiare sunt stabilite cel târziu în momentul în care un ordin de transfer este inclus în calcularea pozițiilor de decontare netă accesibile fiecărui participant; și

b) sunt deținute suficiente resurse pentru a acoperi expunerile la riscul de credit rezultate potrivit alin. (2) și (3), cel târziu în momentul menționat la lit. a).

(2) Administratorul IPF, inclusiv cel care operează un sistem de decontare pe bază netă amânată cu garantarea decontării, care în cursul operațiunilor IPF suportă expuneri la riscul de credit față de participanții săi, își acoperă expunerea la riscul de credit față de fiecare participant utilizând garanțiile, fondurile de garantare, capitalul propriu (după deducerea sumei dedicate acoperirii riscului general de afaceri) sau alte resurse financiare echivalente.

(3) Administratorul IPF, inclusiv cel care operează un sistem de decontare pe bază netă amânată fără garantarea decontării, dar în care participanții se confruntă cu expuneri la riscul de credit care rezultă din procesele de plată, compensare și decontare ale IPF, dispune de norme sau de acorduri contractuale cu acești participanți.

(4) Normele sau acordurile contractuale prevăzute la alin. (3) trebuie să asigure că participanții vor furniza suficiente resurse, astfel cum sunt prevăzute la alin. (2), pentru a acoperi expunerile la riscul de credit care rezultă din procesele IPF de plată, compensare și decontare în raport cu cei doi participanți care, împreună cu societățile afiliate, generează în sistem cea mai mare expunere agregată la riscul de credit.

(5) Suplimentar, administratorul IPF stabilește reguli și proceduri:

a) pentru gestionarea pierderilor care rezultă direct din neîndeplinirea obligațiilor unuia sau mai multor participanți la IPF;

b) pentru alocarea pierderilor potențial neacoperite, inclusiv rambursarea oricăror fonduri pe care administratorul IPF le poate împrumuta de la furnizorii de lichiditate;

c) pentru reconstituirea, la nivelul prevăzut la alin. (2) și (4), a oricăror resurse financiare utilizate de IPF în cursul unui eveniment de criză.

Art. 19. — (1) Administratorul unei CPC trebuie să asigure decontarea obligațiilor financiare.

(2) În sensul alin. (1), administratorul unei CPC trebuie să acopere complet expunerile curente și potențiale viitoare față de fiecare participant cu un grad ridicat de încredere, utilizând marje și alte resurse financiare prefinanțate potrivit secțiunii a 5-a și a 6-a din prezentul capitol.

(3) În situația unei CPC, care este implicată în activități cu un profil de risc mai complex sau care este de importanță sistemică în mai multe jurisdicții, administratorul trebuie să asigure deținerea unor resurse financiare suplimentare pentru a acoperi o gamă largă de scenarii potențiale de stres, care includ, fără a se limita însă la: intrarea în incapacitate de plată a acelor doi participanți și a societăților afiliate, care ar putea produce cea mai mare expunere agregată la riscul de credit pentru CPC, în condiții de piață extreme, dar plauzibile.

(4) Toate CPC trebuie să asigure deținerea unor resurse financiare suplimentare pentru a acoperi o gamă largă de scenarii potențiale de stres, care includ, fără a se limita însă la: intrarea în incapacitate de plată a aceluși participant și a societăților afiliate, care ar putea produce cea mai mare expunere agregată la riscul de credit pentru CPC, în condiții de piață extreme, dar plauzibile.

(5) În toate cazurile, administratorul unei CPC documentează justificarea care stă la baza stabilirii valorii resurselor financiare totale pe care le păstrează și trebuie să dispună de aranjamente de guvernare potrivite referitoare la această valoare.

Art. 20. — (1) Administratorul CPC determină valoarea și testează cu regularitate, prin teste de stres riguroase, suficiența resurselor financiare totale disponibile în cazul unei intrări sau al

unor intrări multiple în incapacitate de plată, în condiții de piață extreme, dar plauzibile.

(2) Administratorul unei CPC dispune de proceduri clare de raportare a rezultatelor testelor sale de stres către organismele de decizie ale CPC, precum și de utilizare a acestor rezultate pentru a evalua caracterul adecvat al resurselor sale financiare totale și pentru a le ajusta.

(3) Testele de stres sunt realizate zilnic, folosind parametri și ipoteze standard și predeterminate.

(4) Cel puțin o dată pe lună, administratorul unei CPC efectuează o analiză cuprinzătoare și amănunțită a scenariilor testelor de stres, a modelelor, a parametrilor și ipotezelor aferente, pentru a se asigura că acestea sunt adecvate pentru a determina nivelul cerut de protecție al CPC împotriva intrării în incapacitate de plată, având în vedere condițiile de piață curente și evoluția lor.

(5) Administratorul unei CPC efectuează analiza testelor de stres mai des atunci când produsele compensate sau piețele deservite sunt caracterizate de volatilitate ridicată, devin mai puțin lichide sau atunci când dimensiunea sau gradul de concentrare a pozițiilor deținute de către participanții la CPC cresc în mod semnificativ.

Art. 21. — Administratorul unei CPC realizează o validare completă a modelului de administrare a riscului cel puțin o dată pe an.

Art. 22. — (1) Pentru efectuarea testelor de stres, administratorul unei CPC ia în considerare efectul unei game largi de scenarii relevante de stres, atât în privința pozițiilor participanților intrați în incapacitate de plată, cât și din perspectiva posibilităților modificării de preț în perioadele de lichidare a acestor poziții.

(2) Scenariile de stres includ vârfurile istorice relevante ale volatilității prețurilor, schimbările altor factori ai pieței, precum determinanții prețului sau curbele de randament, intrările multiple în incapacitate de plată pe diverse orizonturi de timp, presiunile simultane în cadrul piețelor de finanțare și de active, precum și un spectru de scenarii de stres prospective, într-o varietate de condiții de piață extreme, dar plauzibile.

SECȚIUNEA a 5-a

Cerințe privind aranjamentele de garantare

Art. 23. — În situația în care administratorul unei IPF stabilește aranjamente de garantare pentru a gestiona riscul de credit la care se expune sau la care sunt expuși participanții, va accepta numai garanții cu risc de credit, de lichiditate și de piață scăzut.

Art. 24. — (1) Administratorul unei IPF acceptă cu titlu de garanție numai următoarele active:

a) fonduri bănești; și

b) active cu riscuri scăzute de credit, de lichiditate și de piață, respectiv active pentru care administratorul IPF poate demonstra Băncii Naționale a României, în baza unei evaluări interne adecvate, că îndeplinesc toate condițiile următoare:

- (i) au fost emise de un emitent cu risc scăzut de credit;
- (ii) sunt liber transferabile fără a fi afectate de nicio constrângere juridică sau creanțe ale terților;
- (iii) sunt exprimate într-o monedă al cărei risc este gestionat de administratorul IPF;
- (iv) au date fiabile privind prețurile, publicate în mod periodic;
- (v) nu fac altfel obiectul unor riscuri semnificative de corelare nefavorabilă;
- (vi) nu sunt emise de participantul care furnizează garanția sau de o entitate care face parte din același grup cu respectivul participant, cu excepția cazului de obligațiuni garantate și numai atunci când activele din fondul de acoperire sunt separate în mod corespunzător într-un cadru juridic robust și îndeplinesc cerințele prevăzute la pct. (i)—(v).

(2) Administratorul IPF definește, documentează și aplică o metodologie obiectivă cu privire la analiza îndeplinirii condițiilor aferente evaluării interne asupra activelor, prevăzută la alin. (1) lit. b).

Art. 25. — (1) Administratorul IPF stabilește și pune în aplicare politici și proceduri de monitorizare a calității creditului, a lichidității pieței și a volatilității prețurilor pentru fiecare activ acceptat drept garanție.

(2) Administratorul IPF monitorizează periodic, cel puțin anual, caracterul adecvat al politicilor și procedurilor prevăzute la alin. (1).

(3) Reexaminarea politicilor și procedurilor prevăzute la alin. (1) este realizată de fiecare dată când are loc o schimbare semnificativă ce afectează expunerea la risc a IPF.

(4) Administratorul IPF evaluează garanțiile la prețul pieței, cel puțin zilnic.

Art. 26. — Administratorul IPF stabilește marje de ajustare a valorii stabile și conservatoare, le testează cel puțin anual și ține seama de condițiile pieței în situație de criză. Procedurile de ajustare a valorii sunt validate, cel puțin anual, de alt personal decât cel care a conceput și aplicat procedurile de ajustare a valorii.

Art. 27. — Administratorul IPF ia măsuri de evitare a concentrării deținerilor de anumite active, atunci când acest lucru ar afecta semnificativ capacitatea de a lichida rapid aceste active, fără efecte adverse semnificative asupra prețului.

Art. 28. — Administratorul IPF care acceptă garanții transfrontaliere identifică și diminuează riscurile asociate utilizării acestora și se asigură că respectiva garanție transfrontalieră poate fi utilizată în timp util.

Art. 29. — Administratorul IPF utilizează un sistem de gestionare a garanțiilor adecvat și flexibil din punct de vedere operațional.

SECȚIUNEA a 6-a

Cerințe privind marjele

Art. 30. — (1) Administratorul unei CPC trebuie să acopere expunerile sale la riscul de credit față de participanți, pentru toate produsele, prin intermediul unui sistem efectiv de marje, determinat pe baza riscurilor și revizuit cu regularitate.

(2) Nivelurile marjelor trebuie să fie proporționale cu riscurile și caracteristicile particulare ale fiecărui produs, portofoliu și piață pe care o deservește.

(3) Administratorul CPC dispune, în timp util, de o sursă sigură de informații referitoare la preț, pentru sistemul său de marje. Administratorul CPC stabilește proceduri și modele solide de evaluare pentru a adresa circumstanțele în care informațiile referitoare la preț nu sunt disponibile rapid sau nu sunt de încredere.

(4) Administratorul CPC adoptă modele și parametri pentru marjele inițiale care să fie bazate pe risc și care generează cerințe de marjă suficiente pentru a-și acoperi expunerile potențiale viitoare față de participanți, în intervalul dintre ultima colectare a marjelor și lichidarea pozițiilor ca urmare a intrării în incapacitate de plată a unui participant.

(5) Marja inițială îndeplinește un interval stabilit de încredere de cel puțin 99 la sută cu privire la distribuția estimată a expunerilor viitoare.

(6) Pentru administratorul unei CPC care calculează marja la nivelul portofoliului, această cerință se aplică pentru distribuțiile expunerilor viitoare ale fiecărui portofoliu.

(7) Pentru administratorul unei CPC care calculează marja la un nivel mai detaliat, precum un subportofoliu sau pe produs, cerința este îndeplinită pentru distribuțiile corespunzătoare ale expunerilor viitoare.

(8) Modelul utilizat pentru determinarea marjelor trebuie:

a) să utilizeze o estimare precaută a orizonturilor de timp necesare pentru hedging sau închiderea pozițiilor pe fiecare tip de produse compensate de către CPC (inclusiv în condiții de piață tensionate);

b) să dispună de o metodă adecvată de evaluare a expunerii la riscul de credit care să acopere factorii de risc relevanți pentru produse și efectele de portofoliu între produse; și

c) în măsura în care este posibil și prudent, să limiteze necesitatea unor modificări prociclice destabilizatoare.

Art. 31. — Administratorul unei CPC marchează la piață pozițiile participanților și colectează marja de variație cel puțin zilnic, pentru a limita acumularea de expuneri curente.

Art. 32. — Administratorul unei CPC deține autoritatea și capacitatea operațională de a face, în timpul zilei, apeluri în marjă și plăți către participanți, atât programate, cât și neprogramate.

Art. 33. — Pentru a calcula cerințele de marjă, administratorul CPC poate permite compensări sau reduceri ale marjei solicitate cu privire la produsele pe care le compensează sau cu privire la produsele compensate de către aceasta și o altă CPC, dacă riscul unui produs este corelat în mod semnificativ și sigur cu riscul celui alt produs.

Art. 34. — Acolo unde două sau mai multe CPC sunt autorizate să ofere marje între CPC-uri, acestea trebuie să dețină măsuri de siguranță adecvate și sisteme armonizate de administrare a riscurilor.

Art. 35. — (1) Administratorul unei CPC analizează și monitorizează performanța modelului său și capacitatea de acoperire a marjelor, prin realizarea de teste zilnice riguroase de tip testare *a posteriori* și cel puțin lunar sau mai des atunci când este cazul de analize de sensibilitate.

(2) Administratorul unei CPC efectuează, cu regularitate, o evaluare a proprietăților teoretice și empirice ale modelului său de marjă pentru toate produsele pe care le compensează.

(3) Pentru realizarea analizelor de sensibilitate a puterii de acoperire a modelului, prevăzute la alin. (1), administratorul unei CPC ia în considerare o gamă largă de parametri și ipoteze, care să reflecte posibilele condiții de piață, inclusiv cele mai volatile perioade înregistrate de către piețele pe care le deservește, precum și schimbările extreme în corelațiile dintre prețuri.

Art. 36. — Administratorul CPC revizuieste și validează cu regularitate sistemul său de marje.

SECȚIUNEA a 7-a

Cerințe privind gestionarea riscului de lichiditate

Art. 37. — (1) Administratorul IPF stabilește un cadru cuprinzător de gestionare a riscurilor de lichiditate generate de participanții la IPF, băncile de decontare, agenții *nostro*, băncile custode, furnizorii de lichiditate și alte entități relevante.

(2) Cadrul de gestionare a riscurilor de lichiditate furnizează participanților instrumente adecvate pentru a-și administra eficient lichiditatea și asigură monitorizarea și facilitarea fluxului normal de lichiditate în sistem.

Art. 38. — Administratorul IPF stabilește instrumente operaționale și analitice care îi permit să identifice, să măsoare și să monitorizeze fluxurile de decontare și finanțare, inclusiv utilizarea de lichiditate pe parcursul zilei, în mod permanent și în timp util.

Art. 39. — Administratorul IPF, în cazul unui sistem de decontare pe bază netă amânată, se asigură că:

a) obligațiile financiare sunt stabilite cel târziu în momentul în care un ordin de transfer este inclus în calcularea pozițiilor de decontare netă accesibile fiecărui participant; și

b) sunt deținute suficiente resurse lichide în conformitate cu art. 40 și 41 cel târziu în momentul menționat la lit. a).

Art. 40. — (1) Administratorul IPF deține sau se asigură că participanții dețin permanent suficiente resurse lichide din momentul stabilirii obligațiilor financiare, în toate monedele în care operează, pentru a efectua decontarea în aceeași zi a obligațiilor de plată într-o gamă largă de potențiale scenarii de criză, inclusiv decontarea pe parcursul zilei sau pe durata mai multor zile, dacă este cazul.

(2) Scenariile de criză includ:

a) o neîndeplinire a obligațiilor, în condiții de piață extreme, dar plauzibile, de către participantul care, împreună cu societățile afiliate, are cea mai mare obligație de plată agregată; și

b) alte scenarii în conformitate cu art. 44.

Art. 41. — Administratorul IPF care decontează plăți deține sau se asigură că participanții dețin resurse lichide suficiente, în conformitate cu art. 40, pentru efectuarea unei decontări în timp util a obligațiilor financiare în cazul unei neîndepliniri a obligațiilor participantului care, împreună cu societățile afiliate ale acestuia, are cea mai mare obligație financiară agregată, astfel cum se determină la art. 40 alin. (2) lit. a), în oricare dintre modalitățile următoare:

a) în numerar la Banca Națională a României sau la o instituție de credit; sau

b) în garanții eligibile pentru operațiunile de piață efectuate de Banca Națională a României, cu condiția ca administratorul IPF să poată demonstra că o astfel de garanție este imediat disponibilă și convertibilă în numerar în aceeași zi, utilizând acorduri de finanțare prestabilite și foarte sigure, chiar în condițiile pieței în situație de criză.

Art. 42. — Administratorul IPF nu prezumă că va fi disponibil credit de urgență din partea băncii centrale.

Art. 43. — Administratorul IPF cu acces la conturile, serviciile de plăți sau serviciile aferente instrumentelor financiare ale Băncii Naționale a României utilizează aceste servicii, acolo unde este practicabil.

Art. 44. — (1) Administratorul IPF, prin simulări riguroase și testare în scenarii de criză, determină nivelul resurselor lichide și testează în mod periodic dacă dispune de resurse lichide suficiente pentru a îndeplini cerințele de la art. 40 și 41.

(2) La efectuarea simulărilor de testare la stres, administratorul IPF ia în considerare o gamă largă de scenarii relevante, inclusiv una sau mai multe situații de neîndeplinire a obligațiilor de către participanți în aceeași zi și în două sau mai multe zile ulterioare.

(3) Atunci când sunt avute în vedere astfel de scenarii, sunt luate în considerare proiectarea și funcționarea IPF și sunt examinate toate entitățile care ar putea genera riscuri de lichiditate semnificative la adresa IPF, inclusiv bănci de decontare, agenți *nostro*, bănci custode, furnizori de lichiditate, precum și IPF conectate.

(4) Scenariile acoperă o perioadă de mai multe zile.

Art. 45. — (1) Administratorul IPF documentează motivele păstrării fondurilor și a altor active menținute de administratorul IPF sau de participanți și are mecanisme de guvernare corespunzătoare în acest sens.

(2) Administratorul IPF stabilește proceduri clare pentru raportarea către consiliu a rezultatelor testărilor obținute potrivit art. 44.

(3) Administratorul IPF utilizează rezultatele testărilor, obținute potrivit art. 44, pentru a evalua adecvarea cadrului său de gestionare a riscurilor de lichiditate și pentru a efectua ajustări ale acestuia.

Art. 46. — (1) Administratorul IPF stabilește reguli și proceduri clare care permit IPF să efectueze decontarea în aceeași zi și, dacă este cazul, decontarea în timp util pe parcursul aceleiași zile și pe durata mai multor zile a obligațiilor financiare în urma neîndeplinirii obligațiilor unuia sau mai multor participanți.

(2) Regulile și procedurile stabilite potrivit alin. (1):

a) vor aborda deficite de lichiditate neprevăzute și potențial neacoperite;

b) vor urmări să evite anularea, revocarea sau întârzierea decontării pe parcursul aceleiași zile a obligațiilor financiare;

c) vor indica modul de reconstituire a fondurilor și a altor active utilizate de IPF în cursul unui eveniment de criză, la nivelul prevăzut la art. 40—41.

Art. 47. — (1) Administratorul unei CPC deține resurse lichide suficiente, în toate monedele relevante, pentru a deconta plăți legate de instrumentele financiare, pentru a face plăți referitoare la marjele de variație solicitate și pentru a îndeplini alte obligații de plată la timp, cu un grad ridicat de încredere, pentru o gamă largă de scenarii potențiale de stres, care ar trebui să includă, fără a se limita la, intrarea în incapacitate de plată a aceluși participant și a societăților afiliate care ar genera cea mai mare obligație de plată agregată către CPC, în condiții de piață extreme, dar plauzibile.

(2) Administratorul unei CPC care este implicată în activități cu un profil de risc mai complex sau care este importantă din punct de vedere sistemic în mai multe jurisdicții trebuie să ia în considerare păstrarea unor resurse de lichiditate suplimentare, suficiente pentru a acoperi o gamă mai largă de scenarii potențiale de criză, care ar trebui să includă, fără a se limita la, intrarea în incapacitate de plată a aceluși doi participanți și a afiliaților acestora care ar genera cea mai mare obligație de plată agregată pentru CPC, în condiții de piață extreme, dar plauzibile.

SECȚIUNEA a 8-a

Cerințe privind decontarea finală

Art. 48. — (1) Decontarea finală se realizează de către administratorul IPF cel mai târziu la sfârșitul zilei stabilite pentru decontare și, de preferat, în timpul zilei sau în timp real, pentru a reduce riscul de decontare.

(2) Un sistem de plăți de mare valoare sau un sistem de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare trebuie să ia în considerare adoptarea unui sistem de decontare pe bază brută în timp real sau procesarea în sesiuni multiple, în cadrul zilei de decontare.

(3) Administratorul IPF stabilește în mod clar momentul la care decontarea este finală.

(4) Administratorul IPF definește în mod clar momentul de la care plățile nedecontate, instrucțiunile de transfer sau alte obligații nu mai pot fi revocate de către un participant.

SECȚIUNEA a 9-a

Cerințe privind decontarea fondurilor

Art. 49. — (1) Administratorul IPF care decontează plăți unilaterale în lei se asigură că decontarea finală se efectuează în banii băncii centrale.

(2) Administratorul IPF care decontează plăți bilaterale sau plăți unilaterale în alte monede decât lei se asigură că decontarea finală se efectuează în banii băncii centrale, dacă acest lucru este practic și disponibil.

Art. 50. — Administratorul IPF care decontează plăți pentru alte IPF depune eforturi pentru a permite acestora să efectueze decontări chiar în situații de urgență.

Art. 51. — În cazul în care nu sunt utilizați banii băncii centrale, administratorul IPF se asigură că decontările de fonduri au loc utilizând un activ de decontare cu risc de credit și de lichiditate redus sau care nu presupune risc de credit sau de lichiditate.

Art. 52. — (1) În cazul în care o decontare se efectuează în banii băncii comerciale, administratorul IPF monitorizează,

gestionează și limitează riscurile de credit și de lichiditate care provin de la băncile comerciale de decontare.

(2) Administratorul IPF stabilește criteriile stricte pentru băncile sale de decontare și monitorizează respectarea lor, luând în considerare, dar fără a se limita la:

- a) reglementarea și supravegherea acestora;
- b) solvabilitatea;
- c) capitalizarea;
- d) accesul la lichiditate; și
- e) siguranța operațională.

(3) Administratorul IPF trebuie să monitorizeze și să gestioneze concentrarea expunerilor la riscul de credit și lichiditate față de băncile comerciale de decontare ale IPF.

Art. 53. — Acordurile juridice ale unui administrator IPF cu orice bănci comerciale de decontare precizează în mod clar:

- a) când se anticipează transferuri în conturile băncilor de decontare individuale;
- b) că transferurile sunt finale atunci când sunt efectuate;
- c) că fondurile primite sunt transferabile imediat ce este posibil, cel târziu până la sfârșitul zilei.

Art. 54. — În cazul în care un administrator IPF efectuează decontări în bani în propriile registre, acesta își minimizează și controlează strict riscurile de credit și de lichiditate.

SECȚIUNEA a 10-a

Cerințe privind livrarea fizică a instrumentelor financiare

Art. 55. — (1) Administratorul IPF stabilește, în mod clar, în regulile unei IPF obligațiile sale cu privire la livrarea fizică a instrumentelor financiare sau a mărfurilor.

(2) Administratorul IPF identifică, monitorizează și administrează riscurile și costurile asociate depozitării și livrării fizice a instrumentelor financiare sau a mărfurilor.

SECȚIUNEA a 11-a

Cerințe aplicabile administratorilor sistemelor de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare din cadrul depozitarilor centrali de instrumente financiare (DC)

Art. 56. — Administratorul unui DC trebuie să stabilească reguli și proceduri pentru a asigura diminuarea și gestionarea riscurilor asociate transferului instrumentelor financiare.

Art. 57. — (1) Administratorul unui DC păstrează instrumentele financiare într-o formă imobilizată sau dematerializată, pentru transferul acestora prin înregistrări în conturi.

(2) Administratorul unui DC poate asigura stimulente pentru imobilizarea sau dematerializarea instrumentelor financiare, dacă este cazul.

Art. 58. — Administratorul unui DC identifică, măsoară, monitorizează și administrează riscurile asociate altor activități pe care le-ar putea desfășura, putând fi necesare instrumente suplimentare pentru a gestiona aceste riscuri.

Art. 59. — (1) Confirmarea tranzacțiilor între participanții direcți are loc cât mai curând posibil după încheierea tranzacției, dar nu mai târziu de data tranzacției.

(2) Atunci când este necesară confirmarea tranzacțiilor de către participanții indirecti aceasta are loc cât mai curând posibil după încheierea tranzacției, dar nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat ulterioară datei tranzacției.

(3) Decontarea finală se realizează nu mai târziu de două zile lucrătoare după data tranzacției.

Art. 60. — În vederea facilitării decontării tranzacțiilor cu instrumente financiare, administratorul unui DC trebuie să analizeze oportunitatea implementării unui mecanism de împrumut de instrumente financiare, inclusiv aranjamente de tip repo.

SECȚIUNEA a 12-a

Cerințe aplicabile administratorilor sistemelor de decontare prin schimburi de valoare

Art. 61. — Administratorul unui sistem de decontare prin schimburi de valoare trebuie să elimine riscul de principal prin reguli care să asigure că decontarea finală a unei obligații are loc dacă și numai dacă are loc decontarea finală a obligației conexe, indiferent dacă acea IPF decontează pe bază brută sau netă și indiferent de momentul realizării finalității decontării.

SECȚIUNEA a 13-a

Reguli și proceduri privind neîndeplinirea obligațiilor de către un participant

Art. 62. — Administratorul IPF stabilește reguli și proceduri prin care definește cel puțin situația de neîndeplinire a obligațiilor unui participant, atunci când acestea devin scadente, ca urmare a unor cauze operaționale, a încălcării acordurilor la care este parte sau deschiderii procedurii de insolvență împotriva respectivului participant.

Art. 63. — (1) Administratorul IPF definește și distinge între situații automate și discreționare de neîndeplinire a obligațiilor.

(2) În cazul situației discreționare de neîndeplinire a obligațiilor, administratorul IPF precizează entitatea care exercită această putere discreționară.

(3) În situația prevăzută la alin. (2) administratorul IPF reexaminează respectiva definiție cel puțin anual.

Art. 64. — (1) Administratorul IPF stabilește reguli și proceduri pentru cazurile de neîndeplinire a obligațiilor de către participanți care îi permit să continue să își îndeplinească obligațiile.

(2) Regulile și procedurile prevăzute la alin. (1) vizează reconstituirea resurselor în urma unei neîndepliniri a obligațiilor de către unul sau mai mulți participanți.

(3) Regulile și procedurile definesc cel puțin următoarele aspecte:

- a) măsurile pe care le poate lua administratorul IPF atunci când are loc o neîndeplinire a obligațiilor;
- b) dacă aceste măsuri se iau automat sau în mod discreționar și mijlocul prin care este exercitată această putere discreționară;
- c) modificări potențiale ale practicilor normale de decontare ale unui administrator IPF, pentru asigurarea unei decontări în timp util;
- d) gestionarea plăților în diferite etape de prelucrare;
- e) secvențialitatea probabilă a acțiunilor;
- f) rolurile, obligațiile și responsabilitățile părților relevante, inclusiv ale participanților care nu sunt într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor;
- g) alte mecanisme care trebuie activate pentru a limita impactul unei neîndepliniri a obligațiilor.

Art. 65. — Pentru punerea în aplicare a regulilor și procedurilor privind neîndeplinirea obligațiilor, inclusiv orice proceduri discreționare prevăzute în regulile sale, administratorul IPF se asigură că:

- a) are capacitatea operațională, inclusiv suficient personal bine pregătit, pentru a pune în aplicare în timp util procedurile descrise la art. 64; și
- b) regulile și procedurile IPF abordează nevoile de documentare, informare și comunicare, precum și de coordonare, atunci când sunt implicate mai multe IPF sau autorități.

Art. 66. — Administratorul IPF face publice aspectele-cheie ale regulilor și procedurilor descrise la art. 64, incluzând cel puțin următoarele aspecte:

- a) circumstanțele în care se iau măsuri;
- b) cine ia respectivele măsuri;

c) sfera măsurilor care urmează a fi luate;

d) mecanismele care vizează obligațiile unui administrator IPF față de participanții care nu sunt într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor.

Art. 67. — Administratorul IPF testează și reexaminează regulile și procedurile IPF descrise la art. 64 cel puțin anual sau după orice schimbări semnificative ale IPF care afectează aceste reguli și proceduri. Administratorul IPF implică participanții la IPF și părțile interesate relevante la aceste testări și reexaminări.

SECȚIUNEA a 14-a

Cerințe privind segregarea și portabilitatea pozițiilor și garanțiilor clienților

Art. 68. — (1) Administratorul unei CPC trebuie să dispună de reguli și proceduri de segregare și portabilitate care să protejeze, în mod eficace, pozițiile clienților unui participant și garanțiile corespunzătoare în cazul intrării în incapacitate de plată sau de insolvență a respectivului participant.

(2) Dacă administratorul unei CPC oferă protecție suplimentară pentru pozițiile și garanțiile clientului împotriva intrării simultane în incapacitate de plată a participantului și a unui alt client al acestuia, acel administrator al CPC ia măsuri pentru a se asigura că o astfel de protecție este eficace.

Art. 69. — Administratorul unei CPC utilizează o structură a conturilor care să îi permită să identifice cu promptitudine pozițiile clienților unui participant și să segreghe garanțiile corespunzătoare. Administratorul unei CPC menține pozițiile și garanțiile clientului în conturi de clienți individuale sau în conturi de clienți globale.

Art. 70. — Administratorul unei CPC trebuie să dețină aranjamente de portabilitate structurate, astfel încât să fie accesibilă transferarea pozițiilor și a garanțiilor corespunzătoare ale clienților unui participant intrat în incapacitate de plată, către unul sau mai mulți participanți.

Art. 71. — (1) Administratorul unei CPC are obligația de a face publice regulile, politicile și procedurile sale referitoare la segregarea și portabilitatea pozițiilor și a garanțiilor corespunzătoare ale clienților unui participant.

(2) Administratorul unei CPC face cunoscut dacă garanțiile clientului sunt protejate pe bază individuală sau pe bază globală.

(3) În plus, administratorul unei CPC face cunoscute orice constrângeri, precum constrângeri legale sau operaționale, care ar putea împiedica capacitatea acesteia de a segrega sau de a transfera pozițiile și garanțiile corespunzătoare ale clienților unui participant.

SECȚIUNEA a 15-a

Cerințe privind riscul general de afaceri

Art. 72. — În vederea evitării unor situații care să genereze riscul general de afaceri, administratorul IPF stabilește sisteme robuste de gestionare și control pentru a identifica, monitoriza și gestiona acest risc, inclusiv pierderile care rezultă din executarea defectuoasă a strategiei de afaceri, fluxuri negative de fonduri sau cheltuieli operaționale neașteptate sau excesiv de mari.

Art. 73. — În sensul respectării art. 72 administratorul IPF trebuie să dispună de un plan viabil de redresare și lichidare ordonată, în acord cu art. 16.

Art. 74. — (1) Administratorul IPF determină, pe baza profilului riscului general de afaceri al acestuia și a intervalului de timp necesar pentru a realiza o redresare și/sau o lichidare ordonată a operațiunilor și serviciilor sale critice, valoarea activelor necesare pentru punerea în aplicare a planului prevăzut la art. 73.

(2) Valoarea activelor determinate potrivit alin. (1) nu este mai mică decât cea reprezentată de cheltuielile de exploatare curente pentru cel puțin șase luni.

Art. 75. — (1) Pentru a acoperi valoarea prevăzută la art. 74, administratorul IPF trebuie să dețină active nete lichide finanțate prin capital propriu, precum acțiuni ordinare, rezerve publicate sau alte rezultate reportate, astfel încât să poată asigura continuitatea operațiunilor și a serviciilor.

(2) Aceste active se adaugă resurselor deținute pentru a acoperi neîndeplinirea obligațiilor participanților sau alte riscuri de credit și lichiditate.

(3) Capitalul propriu deținut în baza unor standarde internaționale de capital în funcție de gradul de risc poate fi inclus pentru a evita duplicarea cerințelor de capital.

Art. 76. — (1) Activele menționate la art. 75 deținute pentru acoperirea riscului general de afaceri au o lichiditate și o calitate suficient de ridicate pentru a fi disponibile în timp util și sunt separate de activele administratorului IPF utilizate pentru operațiunile zilnice.

(2) Administratorul IPF este capabil să execute activele deținute pentru acoperirea riscului general de afaceri fără efecte adverse sau cu efecte adverse mici asupra prețurilor, astfel încât să poată asigura continuitatea operațiunilor și a serviciilor dacă înregistrează pierderi comerciale generale.

Art. 77. — Administratorul IPF stabilește un plan viabil privind atragerea decapital suplimentar, în cazul în care capitalul propriu al acestuia se apropie de valoarea prevăzută la art. 74 sau scade sub nivelul acesteia.

SECȚIUNEA a 16-a

Cerințe privind riscul de custodie și de investiție

Art. 78. — (1) Pentru evitarea riscului de custodie, administratorul IPF păstrează activele proprii și ale participanților la entități supravegheate și reglementate, denumite în continuare *custozi*, care au practici contabile, proceduri de păstrare în siguranță și controale interne care protejează pe deplin aceste active împotriva riscului de pierdere în cazul insolvenței, neglijenței, fraudei, administrării defectuoase sau evidenței necorespunzătoare ale unui custode sau subcustode.

(2) În aplicarea alin. (1), administratorul IPF are acces în timp util la activele sale și la activele furnizate de către participanți.

Art. 79. — Administratorul IPF evaluează și înțelege expunerile proprii față de băncile custode ale acestuia, ținând seama de întreaga sferă a relațiilor sale cu fiecare dintre acestea.

Art. 80. — (1) Administratorul IPF stabilește o strategie de investiții care ia în calcul apariția unor factori care pot să genereze posibile riscuri de investiție și care este în conformitate cu strategia generală a acestuia de gestionare a riscului.

(2) Strategia prevăzută la alin. (1) este comunicată în întregime participanților și este revizuită cel puțin anual.

Art. 81. — Investițiile unui administrator IPF sunt garantate de debitori cu solvabilitate ridicată sau sunt creanțe asupra unor asemenea debitori. Administratorul IPF definește criteriile pentru debitorii de calitate înaltă. Investițiile trebuie să fie în instrumente cu riscuri minime de credit, de piață și de lichiditate.

SECȚIUNEA a 17-a

Cerințe privind gestionarea riscului operațional

Art. 82. — Administratorul IPF stabilește un cadru robust cu sisteme, politici, proceduri și controale adecvate pentru a identifica, monitoriza și gestiona riscul operațional, cu obligația de a le reexamina, audita și testa periodic și după schimbări semnificative.

Art. 83. — (1) Administratorul IPF stabilește obiectivele privind nivelurile serviciilor prestate participanților și fiabilitatea

operațională, precum și politicile destinate să atingă aceste obiective, care vor fi reexaminat cel puțin anual.

(2) Administratorul IPF se asigură că IPF are permanent posibilitatea de a ajusta capacitatea de procesare pentru a face față creșterilor volumelor de operațiuni care apar din cauza evenimentelor de criză și că își poate atinge obiectivele privind nivelurile serviciilor.

Art. 84. — Administratorul IPF stabilește politici cuprinzătoare de securitate fizică și a informațiilor care identifică, evaluează și gestionează în mod adecvat toate vulnerabilitățile și amenințările potențiale, care vor fi reexaminat cel puțin anual.

Art. 85. — (1) Administratorul IPF stabilește un plan de continuitate a activității care abordează evenimente care determină un risc semnificativ de perturbare a operațiunilor, care va fi reexaminat și testat cel puțin anual.

(2) Planul stabilit conform alin. (1) include utilizarea unui sediu secundar pentru desfășurarea activității și este proiectat să asigure reluarea operațiunilor critice și funcționarea sistemelor informatice critice în termen de două ore de la producerea acestor evenimente.

(3) Planul de continuitate a activității este conceput astfel încât IPF este întotdeauna capabilă să deconteze toate tranzacțiile scadente până la sfârșitul zilei lucrătoare în care are loc perturbarea.

Art. 86. — Administratorul IPF identifică participanții critici în special pe baza volumelor, a valorilor plăților și a impactului potențial al acestora asupra altor participanți și asupra IPF în ansamblu, în cazul unei probleme operaționale semnificative cu care s-ar confrunta acești participanți.

Art. 87. — Administratorul IPF identifică, monitorizează și gestionează riscurile pe care participanții critici, alte IPF, precum și furnizorii de servicii și utilități le-ar putea genera pentru operațiunile IPF.

Art. 88. — Administratorii IPF trebuie să desemneze anual, până la data de 31 ianuarie, participanții critici, în baza activității acestora din anul anterior și să le comunice acestora calitatea de participanți critici pentru anul curent.

SECȚIUNEA a 18-a

Cerințe privind criteriile de acces și participare

Art. 89. — În vederea asigurării unor condiții echitabile de participare, administratorul IPF stabilește și face publice criteriile nediscriminatorii de acces și participare la serviciile IPF pentru participanții direcți și, dacă este cazul, pentru participanții indirecti, precum și pentru alte IPF, care vor fi reexaminat cel puțin anual.

Art. 90. — (1) Criteriile de acces și participare stabilite potrivit art. 89 sunt justificate în raport cu siguranța și eficiența IPF și a piețelor pe care acesta le deservește și sunt adaptate și proporționale cu riscurile specifice ale IPF.

(2) Pentru asigurarea conformității cu principiul proporționalității, administratorul IPF stabilește cerințele prevăzute la art. 89 astfel încât să limiteze accesul în cea mai mică măsură posibilă.

(3) În cazul în care administratorul IPF refuză accesul unei entități solicitante, motivează în scris acest lucru, în baza unei analize cuprinzătoare a riscului.

Art. 91. — (1) Administratorul IPF monitorizează în mod permanent conformitatea participanților cu criteriile de acces și participare ale IPF.

(2) Administratorul IPF stabilește și face publice procedurile nediscriminatorii de facilitare a suspendării și încetării ordonate a dreptului de participare al unui participant atunci când participantul nu respectă criteriile de acces și participare și face publice aspectele-cheie relevante ale unor astfel de proceduri.

(3) Procedurile stabilite potrivit alin. (2) vor fi reexaminat cel puțin anual.

SECȚIUNEA a 19-a

Cerințe privind acordurile de participare pe niveluri

Art. 92. — (1) În scopul gestionării adecvate a riscurilor, administratorul IPF se asigură că regulile, procedurile și acordurile contractuale ale IPF îi permit colectarea de informații privind participarea indirectă, pentru a identifica, monitoriza și gestiona orice riscuri semnificative la adresa IPF care decurg din participare.

(2) Informațiile pe care le colectează includ cel puțin următoarele aspecte:

a) activitatea pe care participanții direcți o desfășoară în nume propriu și în numele participanților indirecti ca pondere în activitatea la nivelul sistemului;

b) numărul de participanți indirecti care decontează prin intermediul participanților direcți individuali;

c) volumele și valorile tranzacțiilor din IPF care provin de la fiecare participant indirect;

d) volumele și valorile tranzacțiilor menționate la litera c) ca pondere în cele ale participantului direct prin care participantul indirect accesează IPF.

Art. 93. — Administratorul IPF identifică dependențele semnificative dintre participanții direcți și indirecti care pot afecta IPF, luând în considerare informațiile prevăzute la art. 92.

Art. 94. — Administratorul IPF identifică participanții indirecti care generează riscuri semnificative pentru IPF și participanții direcți prin care aceștia accesează IPF, în vederea gestionării acestor riscuri.

Art. 95. — Administratorul IPF reexaminează cel puțin anual riscurile care rezultă din acordurile de participare pe niveluri și ia măsuri de diminuare atunci când este necesar, pentru a se asigura că riscurile sunt gestionate în mod corespunzător.

SECȚIUNEA a 20-a

Cerințe aplicabile conexiunilor între IPF

Art. 96. — În scopul gestionării adecvate a riscurilor asociate conexiunilor între IPF, administratorul IPF identifică, monitorizează și gestionează aceste riscuri.

Art. 97. — Înainte de a stabili o conexiune și în mod permanent odată ce conexiunea a fost stabilită, administratorul IPF identifică, monitorizează și administrează toate sursele potențiale de risc care rezultă din aranjamentul de conexiune.

Art. 98. — Administratorul IPF se asigură că o conexiune dispune de o bază legală solidă, în toate jurisdicțiile relevante, care să sprijine arhitectura sistemului și să ofere o protecție adecvată a IPF implicate în conexiune.

Art. 99. — (1) Administratorii unor DC conectați măsoară, monitorizează și administrează riscurile de credit și de lichiditate generate de ambele părți.

(2) Orice acordare de credit între DC conectați este supusă unei anumite limite și este acoperită integral de garanții de înaltă calitate.

Art. 100. — Transferurile provizorii de instrumente financiare între DC conectați sunt interzise.

Art. 101. — Administratorul unui DC investitor stabilește o legătură cu un DC emitent doar dacă aranjamentul asigură un nivel ridicat de protecție a drepturilor participanților DC investitor.

Art. 102. — Administratorul unui DC investitor care utilizează un intermediar pentru a opera o legătură cu un DC emitent măsoară, monitorizează și administrează riscurile suplimentare, inclusiv riscurile de custodie, de credit, juridice și operaționale, care decurg din utilizarea intermediarului.

Art. 103. — (1) Înainte de a stabili o conexiune cu o altă CPC, administratorul CPC identifică și administrează efectele potențiale de contaminare care decurg din intrarea în incapacitate de plată a CPC conectate.

(2) Dacă o conexiune cuprinde trei sau mai multe CPC, administratorul fiecărei CPC identifică, evaluează și administrează riscurile aranjamentului de conexiune colectiv.

Art. 104. — Fiecare CPC dintr-un aranjament de conexiune între CPC este în măsură să acopere integral, cel puțin zilnic, expunerile sale curente și expunerile potențiale viitoare față de acele CPC cu care este conectată și față de participanții săi, dacă este cazul, cu un grad ridicat de încredere, fără a reduce capacitatea acelei CPC de a-și îndeplini obligațiile, în orice moment, față de propriii participanți.

Art. 105. — Aranjamentele de conexiune între sisteme de plăți sunt concepute astfel încât fiecare sistem de plăți să fie capabil să respecte cerințele prevăzute în anexa nr. 2.

SECȚIUNEA a 21-a

Cerințe privind eficiența și eficacitatea

Art. 106. — Administratorul IPF trebuie să dispună de mecanisme de identificare și îndeplinire a nevoilor piețelor deservite de IPF, în special cu privire la:

- a) alegerea unui mecanism de compensare și decontare;
- b) structura de operare;
- c) sfera produselor compensate sau decontate;
- d) utilizarea tehnologiei și a procedurilor.

Art. 107. — Administratorul IPF trebuie să aibă scopuri și obiective clar definite care sunt măsurabile și realizabile, cum ar fi cele referitoare la nivelurile minime ale serviciilor, așteptările în privința gestionării riscurilor și prioritățile de afaceri.

Art. 108. — Administratorul IPF trebuie să dispună de mecanisme pentru reexaminarea periodică, cel puțin anuală, a cerințelor prevăzute la art. 106 și 107.

SECȚIUNEA a 22-a

Proceduri și standarde de comunicare

Art. 109. — (1) În scopul de a facilita plăți, compensări, decontări și înregistrări eficiente, administratorul IPF utilizează proceduri și standarde de comunicare acceptate și relevante la nivel internațional.

(2) În situația în care administratorul IPF nu utilizează proceduri și standarde de comunicare acceptate și relevante la nivel internațional, acesta trebuie să asigure adaptarea propriilor proceduri și standarde de comunicare astfel încât să fie posibilă conversia sau traducerea datelor din standardele internaționale în cele utilizate la nivel intern și viceversa.

SECȚIUNEA a 23-a

Comunicarea regulilor, procedurilor esențiale și a datelor de piață

Art. 110. — (1) Administratorul IPF adoptă reguli și proceduri clare și cuprinzătoare care sunt comunicate în întregime participanților.

(2) Administratorul IPF trebuie să facă disponibile public regulile și procedurile stabilite potrivit alin. (1), care sunt relevante și, respectiv, esențiale.

Art. 111. — Administratorul IPF comunică descrieri clare ale arhitecturii și operațiunilor sistemului, precum și ale drepturilor și obligațiilor administratorului IPF și ale participanților, astfel încât participanții să poată evalua riscurile pe care le-ar suporta prin participarea la IPF.

Art. 112. — Administratorul IPF oferă toată documentația și formarea necesare și corespunzătoare pentru a facilita înțelegerea de către participanți a regulilor și procedurilor IPF și a riscurilor cu care aceștia se confruntă prin participarea la IPF.

Art. 113. — (1) Administratorul IPF face publice comisioanele IPF la nivelul serviciilor individuale pe care le oferă, precum și politicile sale de reduceri.

(2) Administratorul IPF furnizează descrieri clare ale serviciilor tarificate, din rațiuni de comparabilitate.

Art. 114. — Administratorul IPF comunică public, anual, cel puțin date de bază privind volumele și valorile tranzacțiilor.

SECȚIUNEA a 24-a

Cerințe aplicabile administratorilor IPF pentru asigurarea rezilienței cibernetice

Art. 115. — Administratorul IPF stabilește un cadru eficace de reziliență cibernetică care cuprinde măsuri corespunzătoare de guvernare pentru gestionarea riscului cibernetic, conform anexei nr. 1.

Art. 116. — (1) Administratorul IPF își identifică operațiunile și activele conexe critice și ia măsurile corespunzătoare pentru a le proteja de atacuri cibernetice, precum și pentru a detecta astfel de atacuri, a le răspunde și a se redresa în urma acestora.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) sunt testate în mod periodic.

Art. 117. — (1) Administratorul IPF se asigură că dispune de un nivel solid de conștientizare a situației în ceea ce privește amenințările cibernetice.

(2) Administratorul IPF asigură existența unui proces de învățare și evoluție continuă care să îi permită să își adapteze, în timp util, oricând este necesar, cadrul de reziliență cibernetică la natura dinamică a riscurilor cibernetice.

CAPITOLUL II

Cerințe aplicabile participanților la infrastructurile pieței financiare

Art. 118. — Participanții la infrastructurile pieței financiare trebuie, în orice moment, să respecte regulile și să îndeplinească cerințele tehnice de funcționare ale infrastructurii respective.

Art. 119. — (1) Participanții critici la IPF trebuie să ia măsurile necesare și să efectueze teste cel puțin anual, pentru a se asigura că au capacitatea operațională, chiar și în scenarii extreme, dar plauzibile, de a relua activitatea de plăți și/sau decontări în cel mult patru ore de la producerea unui eveniment perturbator.

(2) Participanții critici trebuie să dispună permanent de un sediu secundar operațional, suplimentar față de sediul principal, disponibil cel puțin din punctul de vedere al liniilor de comunicații ce permit conectarea la IPF, care să le permită reluarea activităților de plăți și/sau decontări cu respectarea cerințelor de la alin. (1).

Art. 120. — Participanții la IPF ce nu sunt desemnați drept critici trebuie să ia măsurile necesare și să efectueze teste cel puțin anual, pentru a se asigura că au capacitatea operațională, chiar și în scenarii extreme, dar plauzibile, de a relua activitatea de plăți și/sau decontări cel târziu a doua zi lucrătoare după producerea unui eveniment perturbator.

CAPITOLUL III

Cerințe aplicabile prestatorilor de servicii de plată

Art. 121. — Prestatorii de servicii de plată care pun în circulație sau acceptă instrumente de plată au următoarele obligații:

a) să adopte proceduri care să asigure efectuarea, în mod eficient și conform unui program stabilit, a operațiunilor de plată care derivă din utilizarea instrumentelor de plată;

b) să asigure, în orice moment, siguranța în funcționare și continuitatea serviciului în condiții de securitate, în scopul asigurării integrității, confidențialității, autenticității și a posibilității de urmărire a operațiunilor de plată și prevenirii utilizării neautorizate a instrumentelor de plată;

c) să documenteze și să implementeze măsuri privind identificarea, clasificarea, evaluarea, prevenirea și limitarea riscurilor asociate operațiunilor de plată, punerii în circulație și utilizării instrumentelor de plată, inclusiv prin analiza posibilităților de producere a unor acțiuni de natură frauduloasă, în scopul evitării și limitării pierderilor financiare ale utilizatorilor;

d) în cazul nefuncționării unui serviciu de plată, prestatorii de servicii de plată vor informa, prin orice mijloace, în cel mult o oră, clienții utilizatori ai respectivului serviciu de plată cu privire la indisponibilitatea acestuia și termenul preconizat pentru remediere și vor relua activitatea de plăți în cel mult opt ore de la producerea unui eveniment perturbator.

TITLUL III

Autorizarea infrastructurilor pieței financiare și notificarea punerii în circulație a instrumentelor de plată

CAPITOLUL I

Autorizarea operării infrastructurilor pieței financiare

Art. 122. — (1) Persoana juridică care intenționează să opereze o IPF pe teritoriul României va înainta Băncii Naționale a României — Direcția monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a plăților o cerere de autorizare conform modelului prevăzut în anexa nr. 3, însoțită de documentația și informațiile prevăzute în prezentul regulament.

(2) Cererea de autorizare va fi însoțită de o autoevaluare, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile administratorilor IPF, stabilite la capitolul I al titlului I din prezentul regulament.

(3) În cazul în care persoana juridică solicitantă consideră că o cerință nu i se aplică, aceasta trebuie să precizeze, în mod clar, în autoevaluarea sa, cerința în cauză și motivele pentru care consideră că cerința nu i se aplică.

(4) Orice informații, date, documente și declarații transmise de către persoana juridică solicitantă în cursul procesului de autorizare a IPF trebuie să fie însoțite de o scrisoare semnată de un reprezentant legal, care să ateste că documentele transmise sunt exacte și informațiile sunt complete la data transmiterii lor către Banca Națională a României.

Art. 123. — (1) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea cererii, Banca Națională a României analizează documentația prezentată conform art. 122 și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația prevăzută la art. 122 este completă.

(2) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională a României stabilește un termen maxim până la care persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (4) se suspendă.

(3) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale a României, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor prezentului regulament.

(4) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de autorizare, respectiv după termenul prevăzut la alin. (2), Banca Națională a României va transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind acordarea sau refuzul emiterii autorizației de funcționare a IPF.

Art. 124. — Emiterea autorizației de funcționare nu limitează posibilitatea Băncii Naționale a României de a formula recomandări sau dispune măsuri de remediere și termene de implementare a acestora.

Art. 125. — Prin derogare de la prevederile art. 122, IPF operate pe teritoriul României de către Eurosistem, Banca Centrală Europeană și Banca Națională a României sunt

autorizate prin hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României privind operaționalizarea acestora.

Art. 126. — În cazul unei IPF care operează transfrontalier și care procesează ordine de transfer denominate în lei, autorizarea se va realiza de către Banca Națională a României, în cooperare cu alte bănci centrale și autorități naționale competente din statele membre cu atribuții în autorizarea și monitorizarea IPF, după caz.

Art. 127. — (1) Orice intenție de modificare adusă informațiilor cuprinse în documentația în baza căreia s-a acordat autorizația de funcționare a unei IPF sau a documentelor depuse în acest scop trebuie notificată de către administratorul acesteia Băncii Naționale a României — Direcția monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a plăților în cel mult 5 zile lucrătoare de la luarea deciziei de modificare.

(2) În termen de 30 de zile de la depunerea notificării prevăzute la alin. (1), vizând modificări prevăzute la alin. (3), Banca Națională a României poate stabili un termen până la care administratorul IPF să furnizeze informații și documente suplimentare, urmând ca în termen de 90 de zile de la depunerea documentației complete sau de la data la care expiră termenul stabilit pentru completare, Banca Națională a României să transmită administratorului IPF, în scris, aprobarea sau refuzul modificării solicitate.

(3) Modificările regulilor de sistem sau externalizarea unor servicii și funcții critice vor intra în vigoare numai după primirea aprobării prevăzute la alin. (2).

CAPITOLUL II

Notificarea punerii în circulație a instrumentelor de plată electronică

Art. 128. — (1) Prestatorul de servicii de plată poate pune în circulație instrumente de plată electronică, în termen de 30 de zile lucrătoare de la notificarea Băncii Naționale a României — Direcția monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a plăților și transmiterea tuturor documentelor prevăzute la art. 129.

(2) Banca Națională a României se poate opune, în termenul prevăzut la alin. (1), intenției de punere în circulație a instrumentelor de plată electronică, comunicând în scris prestatorului de servicii de plată opoziția și motivele corespunzătoare.

Art. 129. — (1) În vederea notificării emiterii instrumentelor de plată electronică, prestatorul de servicii de plată va transmite Băncii Naționale a României următoarele documente:

1. În cazul cardurilor:

a) formularul de notificare conform modelului prevăzut la anexa nr. 4; o imagine a cardului, scala 1 la 1, avers și revers;

b) fișa de produs.

2. În cazul instrumentelor de plată electronică cu acces la distanță:

a) formularul de notificare conform modelului prevăzut la anexa nr. 5;

b) fișa de produs;

c) avizul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale sau al altor entități indicate de acesta.

(2) Banca Națională a României poate solicita orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării cu privire la punerea în circulație a instrumentului de plată electronică. Prestatorul de servicii de plată trebuie să transmită informațiile solicitate în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data comunicării solicitării, perioadă în care termenul de evaluare prevăzut la art. 128 alin. (1) se suspendă.

Art. 130. — Fișa de produs a instrumentului de plată electronică, prevăzută la art. 129, trebuie să conțină cel puțin informații referitoare la:

a) descriere, caracteristicile funcționale și aria de utilizare;

b) producere și distribuire;

c) procesarea și decontarea operațiunilor de plată efectuate prin intermediul său, inclusiv orarul de funcționare;

d) descrierea măsurilor de gestionare a riscurilor operaționale și de securitate referitoare la utilizarea și procesarea operațiunilor de plată.

Art. 131. — (1) Modificările intervenite cu privire la documentația prevăzută la art. 129 se vor transmite Băncii Naționale a României — Direcția monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a plăților, în termen de 10 zile la luarea deciziei de modificare.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), Banca Națională a României se poate opune, în termen de cel mult 30 de zile de la data primirii tuturor documentelor modificate de către Banca Națională a României, intenției de punere în circulație a instrumentelor de plată electronică, comunicând în scris prestatorului de servicii de plată opoziția și motivele corespunzătoare.

Art. 132. — Prestatorul de servicii de plată care a pus în circulație un instrument de plată electronică are obligația de a notifica Băncii Naționale a României — Direcția monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a plăților decizia de renunțare la punerea în circulație ori de retragere din circulație a instrumentului de plată electronică, în termen de cel mult 30 de zile de la această decizie. În cazul retragerii din circulație va fi precizată în notificare data estimată la care instrumentul nu va mai circula.

CAPITOLUL III

Notificarea punerii în circulație a cecurilor barate

Art. 133. — (1) Instituțiile de credit pot pune în circulație tiraje de cecuri barate, în termen de 30 de zile lucrătoare de la notificarea Băncii Naționale a României — Direcția monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a plăților și transmiterea tuturor documentelor prevăzute la art. 134.

(2) Banca Națională a României se poate opune, în termenul prevăzut la alin. (1), intenției de punere în circulație a tirajului de cecuri barate, comunicând în scris instituției de credit opoziția și motivele corespunzătoare.

Art. 134. — În vederea notificării punerii în circulație a unui tiraj de cecuri barate, instituțiile de credit trebuie să prezinte Băncii Naționale a României următoarele:

a) formularul de notificare conform modelului prevăzut la anexa nr. 6;

b) specificația tehnică semnată și ștampilată de către tipografia care a tipărit cecurile barate respective, care să ateste tipărirea tirajului de cecuri barate cu menționarea intervalului numerotat, în conformitate cu prevederile reglementărilor legale în vigoare.

TITLUL IV

Activitatea de monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată

CAPITOLUL I

Obținerea de informații

Art. 135. — (1) Administratorii IPF și prestatorii de servicii de plată care pun în circulație și/sau acceptă instrumente de plată vor furniza Băncii Naționale a României, oricând la solicitarea acesteia, toate informațiile și documentele necesare pentru a evalua conformitatea cu cerințele stabilite de prezentul regulament.

(2) Banca Națională a României poate efectua inspecții la fața locului pentru obținerea și verificarea informațiilor, poate lua în considerare opinii formulate de experți, cum ar fi consultanți și auditori externi, poate utiliza informații furnizate de alte autorități de reglementare sau supraveghere și poate lua în considerare informații și sesizări primite de la utilizatori de instrumente de plată sau participanți.

(3) Informațiile obținute de Banca Națională a României în desfășurarea activității de monitorizare vor putea fi utilizate de Banca Națională a României în contextul participării la misiuni în cadrul Sistemului european al băncilor centrale.

Art. 136. — (1) Administratorii IPF și prestatorii de servicii de plată care pun în circulație și/sau acceptă instrumente de plată vor informa de îndată Banca Națională a României — Direcția monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a plăților, prin mijloace de comunicare stabilite de Banca Națională a României, cu privire la apariția oricăror incidente în funcționarea normală a IPF, a serviciilor de plată sau a instrumentelor de plată, conform formularului din anexa nr. 7 — Raport incidente operaționale și/sau de securitate.

(2) Raportarea de către prestatorii de servicii de plată a incidentelor operaționale și/sau de securitate majore se va face potrivit reglementărilor Băncii Naționale a României.

(3) Administratorii IPF și prestatorii de servicii de plată care pun în circulație și/sau acceptă instrumente de plată vor transmite Băncii Naționale a României — Direcția monitorizare a infrastructurilor pieței financiare și a plăților un raport scris cu explicarea cauzelor incidentelor raportate conform alin. (1), precum și a măsurilor de remediere întreprinse sau avute în vedere, în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data incidentului.

(4) Banca Națională a României poate solicita în orice moment administratorilor IPF și prestatorilor de servicii de plată care pun în circulație și/sau acceptă instrumente de plată, date, informații și rapoarte suplimentare referitoare la incidentele și fraudele apărute.

Art. 137. — Administratorii IPF trebuie să comunice Băncii Naționale a României, anual, până la data de 31 martie a anului curent, serviciile, funcțiile, participanții și tipurile de instrucțiuni procesate pe care acesta le-a identificat drept critice pentru funcționarea sigură și eficace a IPF.

Art. 138. — (1) Administratorii IPF și prestatorii de servicii de plată care pun în circulație și/sau acceptă instrumente de plată vor efectua cel puțin anual testări ale rezilienței, inclusiv la atacuri cibernetice, a infrastructurii informatice utilizate pentru procesarea plăților, decontărilor și a instrumentelor de plată.

(2) Entitățile prevăzute la alin. (1) vor remite anual, până la data de 31 martie, pentru anul anterior, prin mijloace de comunicare stabilite de Banca Națională a României următoarele informații:

a) scenariile de test avute în vedere și rezultatele testărilor prevăzute la alin. (1);

b) extrase din rapoartele auditorilor și/sau experților, care să conțină concluziile acestora cu privire la reziliența infrastructurii informatice;

c) modificările semnificative aduse infrastructurii informatice și locațiilor sediilor secundare ce asigură continuitatea activității de procesare a plăților, decontărilor și a instrumentelor de plată.

CAPITOLUL II

Evaluarea

Art. 139. — (1) Banca Națională a României evaluează complet, cel puțin o dată la 3 ani, IPF prin prisma cerințelor prezentului regulament.

(2) Banca Națională a României poate evalua parțial o IPF, ori de câte ori consideră oportun, în scopul gestionării și prevenirii manifestării riscurilor specifice.

TITLUL V

Măsuri de remediere și sancțiuni

Art. 140. — În situația în care Banca Națională a României constată că cerințele prezentului regulament nu sunt respectate, poate dispune măsuri de remediere și termene de implementare.

Art. 141. — În situația în care Banca Națională a României constată că nu sunt respectate cerințele prezentului regulament și/sau măsurile de remediere nu sunt implementate, în termenele dispuse de Banca Națională a României conform art. 140, Banca Națională a României poate aplica sancțiuni, astfel:

a) administratorilor și participanților la IPF, în conformitate cu prevederile art. 408 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

b) prestatorilor de servicii de plată care pun în circulație și/sau acceptă instrumente de plată, în conformitate cu prevederile art. 57 alin. (1) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României.

Art. 142. — (1) Sancțiunile stabilite de către Banca Națională a României conform art. 141 lit. a) pot fi contestate în conformitate cu prevederile art. 275 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Sancțiunile stabilite de către Banca Națională a României conform art. 141 lit. b) pot fi contestate în conformitate cu prevederile art. 57 alin. (2)—(4) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României.

TITLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 143. — IPF autorizate de către Banca Națională a României la data intrării în vigoare a prezentului regulament nu necesită o nouă autorizare conform prevederilor art. 122. Acestea se vor conforma cerințelor stabilite la capitolul I al

titlului I, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Art. 144. — Instrumentele de plată electronică aflate în circulație și notificate Băncii Naționale a României în baza Regulamentului nr. 6/2006 privind emiterea și utilizarea instrumentelor de plată electronică și relațiile dintre participanții la tranzacțiile cu aceste instrumente, cu modificările ulterioare, vor face obiectul procedurii de notificare prevăzute la art. 128, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Art. 145. — Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 146. — Anexele nr. 1—7 fac parte integrantă din prezentul regulament.

Art. 147. — De la data intrării în vigoare a prezentului regulament se abrogă:

a) Regulamentul nr. 9/2007 privind monitorizarea sistemelor de plăți, a sistemelor de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare și a instrumentelor de plată, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 26 noiembrie 2007;

b) Regulamentul nr. 1/2005 privind sistemele de plăți care asigură compensarea fondurilor, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 596 din 29 august 2007, cu modificările ulterioare;

c) Regulamentul nr. 6/2006 privind emiterea și utilizarea instrumentelor de plată electronică și relațiile dintre participanții la tranzacțiile cu aceste instrumente, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 15 noiembrie 2006, cu modificările ulterioare;

d) Regulamentul nr. 1/1995 privind principiile și organizarea avizării tehnice a sistemelor de plăți și decontări fără numerar, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 26 aprilie 1995, cu modificările ulterioare.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 1 august 2018.
Nr. 3.

ANEXA Nr. 1

Cerințe pentru asigurarea rezilienței cibernetice

1. Guvernanța

Administratorul IPF dispune de aranjamente pentru a defini, implementa și revizui periodic cadrul de gestionare a rezilienței cibernetice. Cadrul de gestionare a rezilienței cibernetice acordă o importanță ridicată siguranței și eficienței operațiunilor unei IPF, susținând stabilitatea financiară. Cadrul de gestionare a rezilienței cibernetice trebuie să fie aprobat de consiliu și include:

a) o strategie privind reziliența cibernetică, care detaliază modul în care sunt determinate obiectivele de reziliență cibernetică, toleranța la riscurile cibernetice și modul în care sunt identificate și administrate riscurile cibernetice, în scopul atingerii obiectivelor stabilite;

b) obiectivele de reziliență cibernetică, riscurile identificate și măsurile de gestionare a acestora;

c) cerințele în ceea ce privește resursele umane, tehnologice și procesele necesare gestionării riscurilor cibernetice;

d) procedurile de comunicare pentru a asigura colaborarea eficace cu toate părțile relevante (cum ar fi autoritățile, alte IPF, participanții și furnizorii de servicii informatice);

e) definirea rolurilor și responsabilităților consiliului și a managementului în domeniul asigurării rezilienței cibernetice, inclusiv în cazuri de urgență;

f) procesul de evaluare periodică a adecvării și eficacității cadrului de gestionare a rezilienței cibernetice;

g) revizuirea periodică a cadrului de gestionare a rezilienței cibernetice, având în vedere noile amenințări, incidentele anterioare și scenarii noi potențiale.

2. Identificarea

Administratorul IPF identifică și clasifică din punctul de vedere al importanței: funcțiile și serviciile furnizate, precum și activele informaționale suport aferente, modalitățile de acces la sistem și dependențele interne și externe. Acestea trebuie protejate, în ordinea priorității, împotriva compromiterii prin atacuri cibernetice. Administratorul IPF identifică riscurile de natură cibernetică pe care le suportă de la sau pe care le induce altor entități.

3. Protecția

Administratorul IPF proiectează sistemele, procesele și serviciile, precum și definește și implementează controale eficiente și eficace, pentru a proteja confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea funcțiilor, serviciilor și activelor-suport. Proiectarea și controalele vizează mai multe niveluri de protecție și detecție, în cazul în care măsurile de protecție inițiale eșuează. Criteriile de participare, contractele cu furnizorii externi și conexiunile stabilite sprijină obiectivele de reziliență cibernetică. Măsurile de protecție contra amenințărilor interne includ cel puțin următoarele: înregistrarea și analiza activităților suspecte ale personalului cu acces la sistem, prevenirea pierderii datelor, verificarea personalului la angajare și periodic,

inclusiv în cazul modificării responsabilităților, permiterea accesului fizic și informatic la sistem exclusiv personalului autorizat, monitorizat și pregătit.

4. Detectarea

Administratorul IPF implementează proceduri și instrumente de monitorizare în timp real, care permit detectarea unor amenințări, a manifestării unor anomalii sau evenimente ce pot indica un potențial incident de natură cibernetică. Este necesar să fie detectate amenințările cunoscute, precum și cele încă necunoscute, în baza unor criterii de comportament suspect. Detectarea incidentelor se asigură în timp util, pentru a permite aplicarea măsurilor de protecție stabilite în vederea prevenirii și/sau limitării consecințelor incidentului. Procedurile sprijină procesul de investigare ulterioară a incidentelor, prin păstrarea unor jurnale de operare detaliate o perioadă adecvată de timp.

5. Reluarea activităților

Administratorul IPF dispune de planuri de măsuri pentru a investiga în detaliu și a răspunde eficient și eficace la o gamă largă de incidente cibernetică, în vederea limitării impactului incidentului, reluării activității și recuperării activelor și informațiilor afectate. Administratorul IPF proiectează și testează sistemele și procesele pentru a realiza reluarea în siguranță, cu menținerea integrității datelor, a operațiunilor și serviciilor sale critice, în maximum două ore de la momentul apariției unei perturbări, și să asigure decontarea până la sfârșitul zilei în care s-a manifestat perturbarea, inclusiv în situații extreme, dar plauzibile. Planurile de măsuri au în vedere și situația în care obiectivul de reluare a activității nu este atins, prevăzând sisteme sau proceduri alternative, cum ar fi procesarea manuală, în scopul de a procesa cel puțin instrucțiunile critice. Planurile de măsuri includ păstrarea în siguranță a unor copii de rezervă a datelor și aplicațiilor, reconcilierea periodică și recuperarea datelor și aplicațiilor.

6. Testarea

6.1. Cadrul de administrare a rezilienței cibernetică este testat riguros, cel puțin anual, pentru a determina eficacitatea acestuia. Testele trebuie:

- a) să utilizeze informații actualizate privind amenințările cibernetică, luând în considerare scenarii extreme, dar plauzibile și capacități avansate ale atacatorilor;
- b) să identifice și să evalueze vulnerabilități care pot afecta atingerea obiectivelor de reziliență cibernetică;
- c) să ofere informații utile și credibile pentru gestionarea riscurilor cibernetică.

6.2. Tipurile de teste efectuate includ:

- a) exerciții de identificare și evaluare de vulnerabilități, inclusiv prin operarea periodică pe mediul de producție de la sediul secundar;
- b) testări pe bază de scenarii, inclusiv indisponibilitatea totală a sediului principal în cursul zilei de operare;
- c) teste de penetrare a sistemelor și rețelelor, în special a celor conectate la internet;
- d) teste efectuate de echipe independente față de funcția testată (*red teams*), care să simuleze atacuri reale și care să vizeze sistemele, rețelele, personalul și procesele.

6.3. Periodic, IPF trebuie să organizeze exerciții de testare a rezilienței cibernetică care să implice cel puțin toți participanții critici, furnizorii critici și IPF conectate. IPF trebuie să participe la exerciții de continuitate a activității organizate de autorități.

7. Conștientizarea amenințărilor

Administratorul IPF monitorizează proactiv amenințările cibernetică curente, pentru a obține și utiliza informații pertinente în vederea prevenirii incidentelor cibernetică și a tratării rapide și eficiente a acestora.

Administratorul IPF stabilește un proces de colectare, analiză și diseminare a informațiilor referitoare la amenințările cibernetică. Cadrul de administrare a rezilienței cibernetică este revizuit continuu în baza acestor informații.

8. Învățarea și dezvoltarea

Administratorul IPF evaluează incidentele cibernetică care au avut loc, mai ales atacurile reușite, monitorizează dezvoltările tehnologice și adoptă măsuri pentru detectarea și contracararea unor posibile amenințări viitoare, prin analiza deviațiilor de la nivelul normal al activităților din sistem și al comportamentelor personalului.

ANEXA Nr. 2

Cerințe aplicabile conexiunilor între sistemele de plăți

1. Generale

a) Administratorul sistemului de plăți identifică și evaluează toate sursele potențiale de risc care rezultă din stabilirea unei conexiuni, atât înainte de a încheia acordul aferent conexiunii, cât și în mod permanent, după stabilirea acesteia.

b) Administratorul sistemului de plăți implicat într-o conexiune îndeplinește, întocmai și la timp, toate obligațiile față de sistemele de plăți cu care este conectat și față de participanții săi.

c) Administratorul sistemului de plăți, care stabilește conexiuni multiple, asigură că riscurile generate într-o conexiune nu se propagă și nu afectează siguranța altor conexiuni și a altor sisteme de plăți.

d) O conexiune este concepută astfel încât fiecare administrator de sistem de plăți să fie capabil să continue să respecte alte cerințe de monitorizare aplicabile.

2. Siguranța juridică

a) Cadrul legal aplicabil atât sistemelor de plăți implicate într-o conexiune, cât și cel aplicabil conexiunii în cauză oferă un grad ridicat de certitudine pentru fiecare aspect al funcționării conexiunii, în toate jurisdicțiile relevante.

b) Regulile, procedurile și contractele care guvernează conexiunea sunt clare, ușor de înțeles și în conformitate cu legile

și alte reglementări relevante. Acestea sunt ușor accesibile pentru fiecare parte care are un interes legitim.

c) Regulile, procedurile și contractele care guvernează conexiunea sunt complete, valabile și aplicabile în toate jurisdicțiile relevante. Există un nivel ridicat de certitudine că măsurile dispuse în conformitate cu aceste reguli și proceduri nu pot fi suspendate, anulate sau reversibile.

d) Administratorii sistemelor de plăți implicați într-o conexiune identifică și atenuează riscurile care decurg din orice potențial conflict de legi între jurisdicții.

e) Administratorii sistemelor de plăți implicați într-o conexiune respectă cadrele de reglementare aplicabile.

3. Riscul operațional

a) Obiectivele administratorului sistemului de plăți privind cerințele și politica de securitate a informației acoperă și aranjamentul aferent conexiunii.

b) Nivelul de calitate a serviciilor furnizate prin intermediul conexiunii este aprobat de administratorii sistemelor de plăți implicate într-o conexiune și comunicat tuturor părților relevante.

c) Administratorii sistemelor de plăți asigură că aranjamentele de gestionare a riscurilor și capacitatea de procesare sunt dimensionate corespunzător și sunt sigure pentru a opera conexiunea pentru volumele maxime curente și

viitoare proiectate ale activității desfășurate prin intermediul conexiunii.

d) Funcționarea conexiunii este testată și monitorizată, în mod corespunzător, și incidentele sunt înregistrate și urmărite. Administratorii sistemelor de plăți conectate și toate părțile implicate convin asupra aranjamentelor privind continuitatea activității desfășurate prin intermediul conexiunii.

4. Riscul financiar

a) Administratorii sistemelor de plăți au o înțelegere clară a impactului pe care conexiunea îl are asupra fiecărui risc la care acestea se expun.

b) Regulile și procedurile sistemului de plăți permit participanților să aibă o înțelegere clară a impactului pe care conexiunea îl are asupra fiecărui risc la care aceștia se expun.

c) Actele utilizate pentru decontare prin intermediul conexiunilor comportă riscuri de credit sau de lichiditate scăzute sau inexistente.

d) Plățile prin intermediul conexiunii sunt decontate prompt, de preferință în cadrul aceleiași zile de operare.

e) Acordul privind stabilirea conexiunii asigură măsuri adecvate pentru gestionarea și minimizarea riscurilor asociate incapacității unui participant de a-și îndeplini prompt obligațiile sale, în special în cazul în care are loc un proces de compensare.

5. Criteriile de acces

a) Criteriile de acces sunt clare, obiective și nediscriminatorii. Aceste criterii sunt publice.

b) Criteriile de acces sunt justificate din perspectiva siguranței și eficienței sistemului de plăți și a piețelor financiare pe care le deservește.

c) Criteriile de acces sunt adaptate în funcție de tipul conexiunii, ținând cont de riscurile la care sunt expuși administratorii sistemelor interconectate și participanții, în cazul fiecărui tip de conexiune.

d) Administratorul sistemului de plăți care refuză stabilirea unei conexiuni trebuie să motiveze solicitantului refuzul, în scris.

e) Administratorul sistemului de plăți implicat într-o conexiune se asigură că prețurile se stabilesc nediscriminatoriu și transparent.

f) Regulile și procedurile de încetare a accesului sunt definite.

6. Eficiența

a) Administratorul sistemului de plăți dispune de scopuri și obiective clar definite, măsurabile și realizabile în legătură cu funcționarea conexiunii, cum ar fi, dar fără a se limita la, nivelul minim de calitate a serviciilor prestate, gestionarea riscurilor și

prioritățile de afaceri. Administratorul sistemului de plăți deține mecanisme de revizuire regulată a eficienței și eficacității fiecărei conexiuni.

b) O conexiune este concepută astfel încât să satisfacă nevoile actuale și viitoare ale participanților și ale piețelor pe care le deservește.

c) Stabilirea de conexiuni nu afectează echilibrul dintre eficiență și gestionarea riscului în cadrul sistemelor de plăți.

7. Guvernanța

a) Conducerea administratorului sistemului de plăți implicat într-o conexiune dispune de o strategie clară privind stabilirea de conexiuni, care este adusă la cunoștința proprietarilor sistemului, autorităților relevante, utilizatorilor și, la un nivel mai general, altor sisteme de plăți.

b) Administratorul sistemului de plăți are obiective care evidențiază prioritatea siguranței și eficienței conexiunii și care sprijină, în mod explicit, interesul public.

c) Aranjamentele de guvernanță asigură că o decizie de a stabili o conexiune reflectă corespunzător obiectivele și interesele părților implicate și modul cum se realizează această reflectare.

d) Administratorul sistemului de plăți implicat într-o conexiune trebuie să implementeze mecanisme formalizate pentru schimbul de informații relevante cu părțile implicate relevante și să le consulte atunci când este nevoie.

8. Conexiunile indirecte și conexiunile releu

a) Înainte de stabilirea unei conexiuni indirecte sau releu, administratorul sistemului de plăți analizează toate riscurile aferente intermedierei schimbului de ordine de plată.

b) Administratorul sistemului de plăți care utilizează un intermediar pentru a opera o conexiune cu un alt sistem de plăți cuantifică, monitorizează și gestionează riscul juridic suplimentar, care decurge din utilizarea unui intermediar.

c) Administratorii sistemelor de plăți identifică și atenuează adecvat riscul operațional indus de către intermediar.

d) Administratorul sistemului de plăți implicat într-o conexiune indirectă sau releu monitorizează adecvat rolul și soliditatea financiară a oricărui intermediar.

e) Administratorii sistemelor de plăți implicate într-o conexiune indirectă sau releu se asigură că intermediarul nu restricționează în mod nejustificat utilizarea conexiunii de către orice participant.

f) Eficiența și eficacitatea conexiunilor indirecte și releu sunt periodic evaluate și comparate cu canalele alternative de transmitere a ordinelor de transfer, de exemplu, prin conexiuni directe.

ANEXA Nr. 3

Cerere de autorizare a infrastructurii pieței financiare (IPF)

Informații generale

Data cererii	
Denumirea persoanei juridice solicitante	
Sediul social	
Tipul infrastructurii pieței financiare	
Numele persoanei care își asumă responsabilitatea pentru cerere	
Datele de contact ale persoanei care își asumă responsabilitatea pentru cerere	
Numele persoanei responsabile pentru conformitatea IPF	
Datele de contact ale persoanei responsabile pentru conformitatea IPF	
Datele de identificare ale societății-mamă (dacă este cazul)	

Referințele documentelor

Cerința din titlul III capitolul I Autorizarea operării infrastructurilor pieței financiare	Numărul de referință unic al documentului	Titlul documentului	Capitolul, secțiunea ori pagina documentului unde sunt furnizate informațiile sau motivul pentru care nu sunt furnizate informațiile
Art. xx			
Anexa x, pct. y			

ANEXA Nr. 4**Formular de notificare carduri**

....., înmatriculată la oficiul registrului comerțului cu nr.,
(numele instituției emitente)
având cod unic de înregistrare nr., având sediul în țara/județul,
localitatea, str. nr., cod poștal, prin,
în calitate de reprezentant legal, notificăm emiterea și punerea în circulație a instrumentului de plată
electronică de tip card —, în următoarele condiții:

- a) cont/conturi atașate (monedă națională, valute sau monedă electronică)
- b) funcționalitate card —
- c) circulație națională/internațională
- d) card cu bandă magnetică/chip/dual
- e) executarea plasticului se va face de către societatea, înmatriculată la oficiul
registrului comerțului cu nr., având cod unic de înregistrare, cu sediul în
localitatea, str. nr., cod poștal
- f) personalizarea cardurilor se va face de către societatea, înmatriculată la oficiul
registrului comerțului cu nr. cu sediul în localitatea, str. nr.,
cod poștal
- g) procesarea tranzacțiilor cu carduri se va face de către societatea, înmatriculată la oficiul
registrului comerțului cu nr., având cod unic de înregistrare, cu sediul în
localitatea, str. nr., cod poștal

Semnătura autorizată a solicitantului,
S.S./L.S.

ANEXA Nr. 5**Formular de notificare instrumente de plată electronică
cu acces la distanță**

....., înmatriculată la oficiul registrului comerțului sub nr. /,
(numele instituției emitente)
având cod unic de înregistrare nr., având sediul în țara/județul,
localitatea, str. nr., cod poștal, prin,
în calitate de reprezentant legal, notificăm emiterea și punerea în circulație a instrumentului de plată
electronică cu acces la distanță de tip, în următoarele condiții:

- a) denumire produs
- b) operațiuni efectuate prin intermediul instrumentului
.....
.....
.....
- c) producătorul programului informatic este societatea, înmatriculată
la oficiul registrului comerțului sub nr., având cod unic de înregistrare,
cu sediul în localitatea, str. nr., cod poștal

Semnătura autorizată a solicitantului,
S.S./L.S.

Formular de notificare tiraj de cecuri barate

....., înmatriculată la oficiul registrului comerțului cu nr.,
 (numele instituției de credit)
 având cod unic de înregistrare nr., având sediul în țara/județul,
 localitatea, str. nr., cod poștal, prin,
 în calitate de reprezentant legal, notificăm punerea în circulație a tirajului de cecuri barate cu seria de
 la până la
 Tipărirea tirajului de cecuri barate s-a realizat de către societatea, înmatriculată
 la oficiul registrului comerțului cu nr., având cod unic de înregistrare, cu sediul
 în localitatea, str. nr., cod poștal

Semnătura autorizată a solicitantului,
 S.S./L.S.

Model raport incident operațional sau de securitate

1. Administrator IPF/Prestator de servicii de plată
2. Numele, funcția și datele de contact ale persoanei care raportează incidentul
3. Data și momentul apariției incidentului
4. Data și momentul constatării incidentului
5. Data și momentul finalizării incidentului
6. Tip incident operațional/de securitate (echipament, soft, uman, social, procedură, cauză naturală,
 altele)
7. Cauza incidentului
8. Descrierea detaliată a incidentului
9. Măsurile luate pentru limitarea consecințelor incidentului
10. Măsurile luate pentru prevenirea unor incidente similare
11. Numele, funcția și datele de contact ale persoanei/persoanelor care pot furniza informații
 suplimentare legate de incidentul raportat

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

